

STRATEGIA

DE

DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICA

A

COMUNEI SARATA-GALBENA, R-L HINCE TI

2020-2024

COM. SARATA-GALBENA

martie 2020

CUPRINS

I. Introducere	2
II. Prezentarea generala a comunei Sarata-Galbena	2
2.1 Localizare	
2.2 Cadrul natural	
2.2.1 Clima.	
2.2.2. Relieful.	
2.2.3. Apele.	
2.2.4. Solul.	
2.2.5. Resurse.	
III Profilul comunitatii i analiza situatiei existente pe domeniile prioritare de dezvoltare	5
Accesul la serviciile educationale (pre colare i colare) pentru toti copiii i tinerii din comuna, inclusiv cei din gruurile dezavantajate	5
Accesul la serviciile cultural-sportive, informationale i de agrement pentru toate categoriile de cetateni, inclusiv din grupurile vulnerabile.....	7
Populatia comunei i accesul la serviciile de sanatate i asistenta sociala	8
Accesul la piata muncii i siguranta personala.....	10
Acces la serviciile comunal-locative	11
Acces la serviciile de transport.	12
IV. Dezvoltare economica locala	12

V. Analiza SWOT.....	18
VI. Aspecte 111 viziunea comunei Sarata-Galbena	20
VII. Obiectivele strategice de dezvoltare i sub-obiectivele strategice	21
VIII	Planul de Actiuni pentru 5 ani 22
IX. Implementarea i monitorizarea strategiei.....	39
9.1 etape de implementare	
9.2. monitorizarea strategiei	

Anexe

Anexa 1. Lista antreprenorilor locali.

Anexa 2. Analiza SWOT.

I. INTRODUCERE

Strategia de dezvoltare locala a comunei Sarata-Galbena, r-1 Hance ti pentru perioada 2020-2024 a fost elaborata in anul 2008 in cadrul proiectului "Viziuni Comune" derulat de Consiliul Judefean Vaslui, cu sprijinul financiar al Uniunii Europene, prin programul de vecinatate Romania-Republica Moldova.

II. PREZENTAREA GENERALA A COMUNEI SARATA GALBENA

2.1. Localizare

Din punct de vedere geografic comuna Sarata Galbena este situata in zona de Centru a R. Moldova i in zona de Vest a raionului Hmce ti, care se invecineaza:

- La Nord cu comuna Mere ni
- La Nord-Est cu or. Hince ti i satul Bozieni
- La Sud cu satul Orac, r-nul Leova
- La Sud-Est cu satul Caracui, Mingir i satul Ciadir, r-nul Leova
- La Nord-Vest cu satul Carpineni.

De asemenea comuna este pozitionata in apropiere de ora e importante, ceea ce ii cre te potentialul:

- Or. Chi inau, capitala tarii - 60 km
- Or. H'inc e ti, centrul raional - 20 km

Din centrul comunei se parcurg unntoarele distante pina la cele mai importante cai de acces:

Statia de cale ferata Iargara - 50 km.

Gara auto de sud din or. Chi inau - 60 km.

Aeroportul International Chi inau - 80 km.

In componenta comunei intra urmatoarele sate:

- Sarata Galbena - re edinta de comuna
- Bratianovca
- Valea Florii
- Carpineanca
- Coroliovca

2.2. Cadrul nat ural

2.2.1. Clima

Prin pozitia sa geografica comuna Sarata Galbena se incadreaza in zona climatica temperata de nord, avmd o clima temperat-continentala. Aceasta se caracterizeaza prin veri lungi i calde, ierni relativ scurte i blinde, iar primavara i toamna sint anotimpuri de tranzitie, cu o durata i stare a vremii instabila. Cantitatea de radiatie solara receptionata de suprafata comunei se mcadreaza m limitele valorilor 112-114 kcal/cm²/an, ceea ce ii confera o temperatura medie anuala de cca 16 °c. Temperaturile extreme: vara +25° C +44° C; toamna +15° C +25° C; iarna -17° C -20° C; primavara +4° C +25° C. Cantitatea medie anuala de precipitatii este de 500-550 mm/an, iar pentru perioada de vegetatie activa, suma precipitatiilor atmosferice este de 340-380 mm.

2.2.2. Relieful

Comuna Sarata Galbena este situata pe Platforma Moldoveneasca, in limitele estice ale Depresiunii tectonice Precarpatice, cu un fundament de roci cristaline magmatice i metamor fice, ce ating o virsta de pina la 2,6 miliarde ani, acoperita cu o cuve liura sedimentara de argila, nisip .a. pe acest teritoriu s-au format rocile de virsta Cretacica i din Neogenul Mediu.

Sarata Galbena este situata ln zona Podi urilor Moldovei Centrale, pe ramura de Sud al Podi ului Codrilor. \$i se caracterizeaza printr-un relief deluros, intersectat de vai i vilcele adinci cu versanti abrupt i, precum i

nume roasele ravene , rezultate din aq iunea cursurilor de apa, ceea ce-i confera un grad mediu de fragmentare. Altitudin ea medie este de 130 metri deasupra nivelului marii.

Localitatea este situata 'intr-o zona seismica, unde sint posibile cutrem ur ele de pam'int cu magnitudinea maxima de 8 grade, ceea ce, la un Joe cu ati factor i, determina activitatea alunecarilor de teren pe suprafete neinsemnate.

2.2.3. Apele

Din punct de vedere hidrologic, teritoriul comunei apartine bazinului de scurgere al riului Prut. La Nord-Vestul comunei 'i i are cursul r'iuletul Sarata, cu un debit mic i variabil 'in dependenta de cantitatea de precipitatii. Nivelul apei oscileaza 'intre 30 - 50 cm.

În comuna exista 6 bazine acvatice artificiale, cu o suprafata totala de 210 ha. La moment bazinul acvatic din centrul satului Sarata Galbena este inclus 'in Proiectul de Stat privind curatarea i amenajarea lui.

O sursa sigura de alimentare cu apa s'int apele subterane. Gradul de asigurare cu apa este, 'in ansamblu, insuficient, de aceea evacuarea i curatarea bazinelor, desecarea i ad'incirea canalelor de scurgere, precum i amenajarea unor zone de odihna i agrement, fac parte din proiectele prioritare ale comunei p'ina 'in anul 2018.

2.2.4. Solul.

Factorii climaterici, relieful, lumea animala i vegetala, precum i activitatea omului, au influintat formarea unei diversitati a 'inveli ului de sol. Comuna Sarata Galbena se afla 'in limitele zonei pedologice de stepa a Moldovei de Sud, cu predominarea cemoziomurilor tipice slab humifere i carbonatice, cu un continut de humus variabil, 'intre 1,5% i 6%. In regiunea albiei r'iuletului Sarata se 'int'ilnesc, ocazional, solurile deluviale i aluviale tipice, stratificate, hidrice i vertice.

Datorita eroziunilor, a vailor i, uneori, a prelucrarii incorecte a solului, el este partial degradat, 'insa conditiile pedologice, oricum, creaza conditii favorabile pentru dezvoltarea agriculturii.

Suprafata mare acoperita cu cernoziomurile tipice este valorificata aproape 'in totalitate pentru diverse culturi agricole: cereali ere, pomi fructiferi, vita de vie .a.

2.2.5. Resurse.

Resursele pe care se bazeaza potentialul economic al comunei sunt numai de provenienta proprie (terenuri arabile, pa uni, finete, paduri, resurse vegetale i animale).

HI. PROFILUL COMUNITATII I ANALIZA SITUATIEI EXISTENTE PE DOMENIILE PRJORITARE DE DEZVOLTARE

Eva luarea i examinarea comunei Sarata Galbena s-a realizat pe domenii prioritare care sunt cuprinse 'in prevederile trasate de dife rit e programe guvemamentale, dar cu accent pe accesul echitabil al tuturor categoriilor de cetate ni , inclusiv al celor din grupurile dezavanta jate la serviciile comunitare. Detalierea celor 6 domenii i a categoriilor create se regase te 'in tabelul ce urmeaza :

Domenii	Categorii
1. Educatie si Cultura	1.1. Acces la serviciile educationale
	1.2. Acces la serviciile cultural-sp ortive, informationale si de agrement
2. Resurse umane	2.1.Populatia. Acces la serviciile de sanatate \$i asistenta sociala
	2.2.Acces la piata muncii si siguranta personala
	2.3. Reprezentativitatea grupurilor vulnerabile 1 participarea in dezvoltarea locala
3. Infrastructura si mediu	3.1.Acces la servicii comunal-locative
	3.2. Acces la serviciile de transport
	3.3. Starea mediului si calitatea vietii
4. Agricultura si dezvoltarea rurala	4. Oportunitati pentru populatie oferite de ramurile agricole traditionale:
	• Agricultura
	• Productia vegetala
	• Viticultura
	• Pomicultura
	• Zootehnia
	• Piscicultura
	• Silvicultura
5. Economie:	5.1. Oportunitati economice pentru cetateni
6. Turism	6.1. Oportunitati din domeniul turismului

1. Educafie i CuJtura

1.1. Accesul la serviciile educafiona/e (pre\$colare }i }Colare) pentru tofi copiii }i tinerii din comunii, inclusiv cei din grupurile dezavantajate

1.1 Infrastructura educationala este formata din trei gradinite, un liceu , o coala muzicala i o coala internat- auxilia ra. Structura institutionala a invatamantului este in proces de refo rmare, diversificare i ajustare la standardele occide nta le . S is te mul de 'invat amant este structurat in conformitate cu reforma 'inva tamantului care se desfas oara 'in R. Moldova i presupune promovarea principiilor egal ita tii in drepturi a tuturor copiilor.

<i>nr di o</i>	<i>Denumirea institu/iei</i>	<i>Nr.e/e vi</i>	<i>Nr.pro fesori</i>	<i>Nr.elevilor deservi/i din sate:</i>							<i>Subord onare</i>	<i>Mod de alimentare</i>	<i>Finan/are</i>
				<i>Sara ta. Galb ena</i>	<i>BriUi anov ca</i>	<i>Vale a Flor ii</i>	<i>Cor oliov ca</i>	<i>Carpin eanca</i>	<i>Saraf a Mere\$ eni</i>	<i>Carac ui</i>			
1.	Liceul teoretic	645	45	495	47	12	11	14	66	32	ME	Canti na,	Buget de stat.(autofinan tare)
	Distanta p1na la lice u (km)				5	12	6	7	7	4			
2.	Gradinite „Albinuta	220	16	148		12		5			MET	Ospata ria	Buget de stat, APL
	Dis tanta p1na la gradi nita (km)				5	12	6	7	-				
3.	Scoa la muzicala	66	9								MC i T		
	Distanta pana la coa l a muz.(km)				5	12	6	7	4				
5.	Centrul comunitar	30	6	15	4	12					MPSFC		Buget.de stat , APL
	Dis tanta p1na l a centru (km)				5	12	6	7					

MET - Ministerul Educa fie i

MC - Ministerul Cul tu rii ;

MPSFC - Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului.

Astfel, în comunitate accesul la serviciile educationale este asigurat de către 2 grădinițe și un Liceu Teoretic "Universum", majoritatea copiilor au acces egal la servicii, fiind înrolați în procesul educațional și copii din alte localități din afara comunei.

Edificiile instituțiilor educationale respecta principiul incluziv în măsura redusă, fiind adaptate la nevoile copiilor cu nevoi speciale în mod limitat, astfel că, grădinițele, neavând statut și condiții de creștere nu pot oferi servicii educationale copiilor de vârstă până la 3 ani, iar 38% din copiii cu dizabilități nu pot fi cuprinși de programele educationale. Se observă o ușoară reținere a părinților din diferite confesiuni religioase față de înrolarea copiilor săi în grădinițe.

Accesul copiilor de vârstă școlară la servicii educationale este mai limitat pentru copiii din familii cu venit scăzut, astfel 52,77% copiii din familiile monoparentale, 32,09% din familiile numeroase și familii a căror mamă nu are loc permanent de muncă nu beneficiază pe deplin de serviciile nominalizate.

Copiii din familii sărace, familiile numeroase și familii a căror mamă nu are loc permanent de muncă mai rar aspiră pentru studii superioare, iar cota ridicată de studenți deveniți (60%) se explică și prin faptul, că taxa pentru studii este asigurată de părinții plecați la muncă peste hotare.

1.2. Cultura. Accesul la serviciile cultural-sportive, informaționale și de agrement pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv din grupurile vulnerabile.

În comuna Sarata Galbena există trei camine culturale, dintre care funcționează doar două din Sarata Galbena. Pe lângă acest câmin activează orchestra de muzică populară și dansuri „Arcușul”, ansamblul folcloric „Busuioc”, fanfara și trei cercuri artistice pentru copii. Edificiile, în care sunt plasate serviciile, nefiind adaptate persoanelor cu nevoi speciale, au accesibilitate mai redusă pentru persoanele cu dizabilități și persoanele în vârstă.

Locuitorii satei lor Brătianovca, Carpineanca, Coroliovca și Valea Florii au cel mai redus acces la toate serviciile: doar 13% din ei beneficiază, cauzele fiind distanța între servicii și locul de domiciliu și lipsa rutelor comunale de transport.

În comuna se observă o atitudine tradițional patriarhală față de serviciile sportive, astfel că fetele, persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități nu beneficiază de ședințe pentru ele.

În cadrul comunei există un număr de 3 lăcașe de cult dintre care unul ortodox, unul evanghelic pentecostal și unul adventist. Cele mai importante evenimente locale sunt: Hramul bisericii ortodoxe „Sfânta Cuvioasă Parascheva” și Zilele comunei Sarata Galbena tradițional marcate anual la 27-29 octombrie; sarbatoarea de 8 Martie - ziua internațională a femeii; Sarbatoarea religioasă Sfânta Treime (Duminică Mare), Festivalul Etnic care este organizat odată la doi ani.

Comuna Sarata-Galbena este fofratita cu 2 comune din Romania:

- a) Com una Scorten i, judetul Prahova, Roman ia prin Protocolul de Cooperare semnat 'in august 2006;
- b) Comuna Dorna Arini , jud. Suceava, Romania prin Protocolul de Cooperare semnat la 27 august 2007.

In ceea ce prive te accesul la serviciile cultural-sportive, informationale i de agrement putem mentiona ca pe langa casa de cultura un rol deosebit de important il joaca Clubul Spo1iiv „Petrocub" i biblioteca comunei. Cel mai redus acces la aceste servicii ii au locuitorii celorlalte 4 sate din comuna - doar 15 ,6% din populatie au beneficiat de serviciile cultural-sportive i informationale.

2 Resursele umane.

a)Populatia comunei i accesul la serviciile de sanatate i asistenta sociala.

Populatia comunei Sarata Galbena conform ultimului recensarnant inregistreaza un numar de 5700 de persoane , majoritatea fiind de etnie romana i de religie ortodoxa.

Populatia stabila (inclusiv temporar absenta) - tota l, persoane , din care:	5700
-- in localitatea urbana	200
-- in localitatea rurala	5500
-- barbat i	2806
-- femei	2894
Numarul persoanelor tinere in varsta de 16-24 ani (incl. temporar absente)	1300
Numarul persoanelor tinere in varsta de 18-35 ani (inc .temporar absente)	2144
Numarul de omeri, i ncl usi v:	10
-- femei	9
Numarul de antr eprenori, inclusiv:	341
-- femei	159
Po pu latia prezenta - total, persoane, din care:	4731
-- sub varsta apta de munca (pana la 16 ani), inclusiv:	1021
--- 0 - 2 ani	124
--- 3 - 4 ani	121
--- 5 - 6 ani	130
--- 7 - 10 ani	254
--- 11 - 15 an i	392

-- 111 v'irsta apta de m uncii:	2650
--- barbati 16 - 61 ani	1075
--- femei 16 - 56 ani	1575
-- peste v'irsta apta de munca (biirbati 62 ani si mai mu lt, femei 57 ani si mai mult)	1060
--- din care in v'irsta de 75 si mai multi ani	80

Cu referire la domeniul "sanatate" putem mentiona, ca asistenta medicala este asigurata de Centrul de Sanatate, o subdiviziune a spitalului raional Hance ti, care este situat 1n satul de re edinta Sarata Galbena i de punctul medical din satul Bratianovca. in comuna functioneaza o farmacie.

Serviciile de asistenta sociala sunt organizate in cadrul primariei ca serviciu distinct. In comuna activeaza Centrul Comunitar de Asistenta Sociala pentru copii aflati m dificultate, unde se presteaza servicii conform necesitatilor beneficiarilor.

Acest Centru a fost reconstruit prin intermediul proiectului Fondului de investitii Sociale din Moldova finantat de Banca Mondiala 'in parteneriat cu Administratia Publica Locala. De asemenea exista doua aziluri pentru persoane varstnice, dintre care unul este asigurat de stat, iar celalalt activeaza pe langa biserica penticostala din donatii i contributii proprii.

Cu referire la accesul la serviciile de sanatate i asistenta sociala pentru grupurile defavorizate se poate de mentionat urmatoarele:

Edificiile institutiilor de sanatate au un grad malt de accesibilitat e, cu exceptia accesului pentru persoanele cu dizabilitati locomotorii. Serviciile urgente de ajutor medical sunt accesibile tuturor categoriilor de cetateni pe orice timp.

Serviciile medicale sant acordate tuturor solicitantilor, fara diferentiere pe criterii de varsta, sex, apartenenta etnica, religioasa sau dizabilitate .

Conform datelor oferite de Centrul de Sanatate, numarul total al persoanelor acoperite de asigurarile 'in sanatate pentru anul 2019 este de aproximativ 3250 unitati, dintre care 22836 sant femei, iar numarul persoanelor beneficiare de servicii medicale este de 6006.

Persoanele cu dizabilitati poseda pe deplin polite de asigurare medicala gratuite. Persoanele tinere sunt in posesie redusa a politei de asigurare - 153 de tineri din 822, din cauza incadrarii reduse in campul muncii i a posibilitatilor financiare scazute de a- i procura polita pe cont propriu.

Barbati i sunt majoritatea persoanelor bolnave - 50,19%.

Cele mai afectate de patologii sunt persoanele tinere, alcatuind marea parte a beneficiarilor insti tut iil or, avand probleme urologice, ale sistemului digestiv, psi hiatr ic, cardiovascular i locomotor; persoanele in etate i persoanele sarace urmand irul celor afectati.

Persoanele din familii religioase inregistreaza cele mai puține adresări către medic, realizând un mod sănătos de viață. 178 de persoane din comuna au beneficiat de servicii sociale. Serviciile sociale se prestează în cea mai mare măsură persoanelor în etate, persoanelor sărace și mai puțin sunt îndreptate către locuitorii celorlalte 4 sate din comuna - 21,35%. Tinerii sunt o exclusivitate pentru serviciile sociale. Cele mai numeroase servicii sociale sunt: ajutor pentru perioada de iarnă - 381 (180 femei și 201 bărbați), dintre care doar 26 de persoane (18,98%) sunt din celelalte 4 localități ale comunei; indemnizații lunare pentru îngrijirea copiilor - 78 - dintre care 32 (60,38%) femeilor tinere, 13 persoane, adică 24,53%, fiind din celelalte 4 sate ale comunei; indemnizație unică pentru nașterea copilului - 43 - dintre care 34 mamele tinere; Centrul comunitar din satul Sarata Galbena a sporit accesul copiilor și tinerilor din comuna la alte servicii sociale: de alimentație, terapii ocupaționale și terapii cognitive, de care beneficiază 18 fete și 20 băieți, inclusiv din celelalte sate din comuna.

a. Accesul la piața muncii și siguranța personală.

În comuna Sarata Galbena majoritatea populației este angajată în sectorul agricol. În conformitate cu indicatorii social-economici care caracterizează condițiile de trai ale populației pe anul 2020 numărul persoanelor apte de muncă este de 2650 persoane, dintre care bărbați de la 16 - 61 ani - 1075 persoane; femei de la 16 - 56 ani - 1575 persoane. Nr. omerilor este de 50 persoane.

Cât privește accesul la piața forței de muncă conform profilului comunității identificăm următoarea stare a lucrurilor:

Accesul în sectorul public al comunei este mai sporit pentru locuitorii satului de reședință, aici sunt încadrate 33 persoane din cele 4 alte sate - 9,19%, persoanele în etate și persoanele cu dizabilități au acces la acest sector.

Femeile demonstrează activism pe piața muncii, deținând cota cea mai mare a angajaților în sectorul public - 81,06%, dintre ele cele tinere - 24,79%; în sectorul economic alcatuind 52,9% în funcții neînsemnate și 12,9% în funcții de conducere. Și tot femeile pleacă mai mult la muncă în țară și peste hotare - 64,01%.

Barbații alcatuiesc majoritatea omerilor, inclusiv a celor înregistrați - 70%. Barbații și femeile acced la piața muncii din țară și Italia, Portugalia, Rusia, Israel, Spania, Statele Unite ale Americii.

În comuna mai persistă violența domestică, femeile fiind mai des victimele violenței domestice, acest aspect fiind trecut cu vederea de opinia publică.

Barbatii , inclusiv cei tineri sunt in majoritate autorii adresarilor catre politie, iar in implicatii in fractiona le sunt implicate mai des persoanele sarace, cele mai des savarite infraiuni fiind fmlurile i huli gan ismu l. La acest capitol comuna se plaseaza pe locul IV in raionul Hance ti.

Cu privire la reprezentativitatea grupurilor vulnerabile se poate de mentionat, ca femeile , locuitorii din celelalte 4 sate ale comune i, persoanele din minoritatile etnice, persoane minoritati religioase, persoane din familii numeroase i tinerii sunt reprezentati mai redus in organele de conducere ale comunei i respectiv , paicipa mai putin in procesele de dezvoltare locala

in consiliul comunal sunt 13,33% de femei, iar angajate in primarie sunt in majoritate, inclusiv la un post de conducere (secretar al consiliului).

Tendinta accesului redus ale acestor persoane 111 organele reprezenlaiive se piistrezii, astfel ca din cei 73 candidati ia functiile electiv e in a.2019 au fost doar 2 femei, 15 persoane siirace, 3 persoane in etate i 1 taniir.

3 Infrastructura i mediu.

3.1. Acces Ia serviciile comunal-Iocative.

1296 de persoane din comuna, inclusiv 29,67% din persoanele in etate, 213 de tineri, 246 persoane siirace i 292 (22,53%) locuitori din cele alte 4 sate ale comunei triiiesc in case sub standarde.

Localitatile din comuna Siirata Galbenii nu dispun de un sistem propriu de alimentare cu apii. Alimentarea cu apa a populatiei se realizeaza din fantani. Localitatile nu dispun de retele de canalizare, apele uzate menajere fiind preluate de fose speciale vidanjabile, iar scurgerea apelor fiicand-se prin anturi care miirginesc drumurile.

Femeile i barbatii din comuna au acces extrem de limitat la servicii de canalizare din cauza lipsei retelei de canalizare, doar gradinitile se bucura de acest serviciu.

Locuitorii celor 4 sate: Briitianovca, Ciirpineanca, Coroliovca i Valea Florii nu au acces la serviciile organizate de gestionare a de eurilor i la servicii de aprovizionare cu apa potabila. Ultimele prezinta o disparitate i pentru mai mult de 50% din populatia satului de re edinta.

Serviciile de aprovizionare cu gaze prin gazoduct este limitat pentru celelalte 4 sate din comuna, totodata fiind limitati i mai mult de 70 la suta din locuitorii satului de rqedinta la acest serviciu , majoritatea celor ce au acces redus fiind persoanele sarace , persoanele cu dizabilitati, in etate, minoritatile religioase i din familii numeroase i cu mama fiira loc permanent de mun ca.

3.2. Acces la serviciile de transport.

Principalele cai de acces spre comuna sunt traseul national Chi inau - Cahul. Acest traseu trece prin comuna Sarata Galbena , ceea ce reprezinta o prioritate esentiala in pozitionarea sa fata de alte pr ioritafi . Infrastructura de drumuri a comunei se divizeaza in urmatoarele categorii:

Nr. d/o	Categorie de drumuri.	Lungime (km)	Asfalt (km)	Varianta alba (km)	Neasfalt (km)	Subordine (km)	Starea lor. (km)	
							satis	nesatis
I.	Republicane	5	5			Ministerul transporturilor		x
2.	Raionale	20	-	20		Consiliul raional		x
3.	Locale	70	-	9	61	APL I		x

Pe teritoriul comunei activeaza 2 statii de alimentare cu benzina i motorina.

in comuna exista un total de 52 km de drum. Prin intermediul programului USAID i Fondului de investitii Sociale din Moldova prin proiecte a fost reconstruita o retea de 2 km de drum local.

Regularitatea transportului auto pe traseul auto national R- 34 "Chi inau - Cahul" din satul de re edinta Sarata Galbena catre centrele Hance ti, Cahul i Chi inau este zilnic, la fiecare ora, ceea ce spore te accesul persoanelor la diferite servicii lipsa fo localitate.

intre satul de re edinta i satele Bratianovca, Carpineanca, Coroliovca i Valea Florii circula o unitate de transport privat cu frecventa de doua rute pe saptamana, pretul calatoriei tur-retur fiind de 6 lei, limitand accesul femeilor, barbatilor i copiilor la multe servicii, inclusiv educationale , de sanatate, sociale, culturale, informationale.

4 Dezvoltare economica locala

4.1 Privire de ansamblu.

Comuna Sarata-Galbena se caracterizeaza printr-un nivel ridicat de dezvoltare a ramurilor economice traditi onale, prin tendinta de cre tere a numarului de afaceri i dezvoltare a micului business , prin posibilitati i avantaje specifice care pot asigura dezvoltarea turismului rural.

in calitate de avantaje specifice ale comunei pot fi mentionate :

1. A ezarea geografica prin amplasarea la traseul national Chi inau - Giurgiule ti la distanta de 50 km de capitala.
2. G-acificare a, aprn v-i-ziena rea eu--apa-a local:li.tztii.
3. Apropierea de punctul de trecere a frontierei Leu eni -Albita, inclusiv apropierea cu UE - 60 km.
4. Ex is tenta a l l bazine acvatice.
7. Bonitatea medie a solului constituie 68 %.
9. Existe n ta stad ionulu i cu acoperire a rtific iala, unicul in mediul rural din fara.

10. Diversitatea domeniilor de activitate a agenților economici.

11. Existența și menținerea tradițiilor și obiceiurilor populare și a celor 6 colective cu titlu model.

12. Prezența măștilor populare în domeniul confecționării instrumentelor muzicale, a impletitului în lozic și în domeniul croșetării.

Printre programele și proiectele importante la care comuna Sarata-Galbena este parte pot fi menționate următoarele:

a) proiectul finanțat de către FEN (Fondul Ecologic Național) privind construcția sistemului de alimentare cu apă și canalizare.

b) construcția în perspectiva unei fabrici de stocare, prelucrare, sortare a degeturilor la care se planifică angajarea cca.150 lucrători în baza unui proiect regional finanțat de investitori germani.

c) construirea unei pensiuni cu mișcă și zona de agrement. În acest scop prin intermediul ARFC a fost desecată lacul din centrul satului, s-au excavat canalele de scurgere și urmează ca acest bazin acvatic să fie curățat fiind schimbată forma și amenajată ca destinație turistică.

Comuna dispune de o serie de posibilități pentru dezvoltarea turismului. Culmi înalte cu spinări domoale, acoperite de pășuni, suprafețele împădurite ale comunei și cele din preajma ei oferă ochiului imaginea colorată a livezilor încântătoare de mere, caise, piersici. Deși comuna dispune de tabără de odihnă, suprafețe împădurite înalte, locuri atractive, infrastructura de turism este practic inexistentă.

Comuna Sarata Galbena este considerată una din localitățile cu potențial pentru dezvoltarea turismului rural, care este inclusă ca direcție turistică în Strategia de dezvoltare a raionului Hincești.

Un rol foarte important și atractiv în dezvoltarea turismului rural revine și celor 4 meșteri locali: Solomon Andrei - confecționarea instrumentelor muzicale de suflat, care a participat la diferite expoziții (Centrul expozițional „MoldExpo”, hramul satului), festivaluri naționale și internaționale (Festivalul vinului, KopetckKa 5Ip Ma pKa, Nedeea romanilor, Rostov pe Don Festivalul Cetinii - Suceava 2007,2008): Pavliuc Ion - impletitul foioșic și rachita; Roșciuc Claudia - croșetat și broderit, care au participat împreună cu Solomon Andrei la expozițiile și festivalurile enumerate: Botez Vasile - lucrul în tablă;

Locuri atractive în valorificarea turistică sunt:

biserica ortodoxă - 120 ani;

biserica penticostală - 38 ani;

biserica adventistă - 28 ani;

zona de odihnă „Poiana lui Nicănor”;

tabără de odihnă, situată în pădurea din apropierea satului Sarata Galbena;

4.2. Analiza agenților economici și a mediului de afaceri

Conform datelor primariei Sarata-Galbena in comuna sunt inregistrati i activeaza urmatarii agenti economic i:

Tabel: Agen fi economici din comuna Sarata-Galbena

	Denumirea agentului economic	Genuri de activitate	Proprietar/i B/F cota %	Conducator executiv B/F	Numarul maxim * de salariatii oficiali /	B	F
1	Cap"Agrosagal"	Producere agricola	B100	B	312	312	180
2	SRL" Agrovalflor"	Producere agricola	B100	B	30	26	4
3	SRL"Luc&Co"	Comert	B50/F50	B	17	3	14
4	SRL"Real-Traiding"	Comert	B100	B	16	11	5
5	SRL"Vinot - Petrol"	Comert	B100	B	19	14	5
6	SRL"Pavnincom"	Comert	B100	B	6	2	4
7	SRL"Alesmer"	Comert	B100	B	4	2	2
8	SRL"Dimils "	Comert	B100	B	3	2	1
9	SRL " Eurorem "	Comert	B100	B	7	5	2
10	Il" Prozo rovsch i i Lili an"	Comert	B100	B	4	2	2
11	Il" Vlas Liudmila"	Comert	F100	F	3	1	2
12	Il" S li vco Lilia"	Comert	B50 /F50	B	4	1	3
13	S RL" Col z i nprim "	Comert	B100	B	2	1	1
14	Il"Culeac Ni na"	Comert	B50 /F50	F	12	3	9
15	Il"Pascaru Leon id"	Comert	B100	B	4	1	3
16	S RL " Ta no l vi r-com "	Comert	B100	B	2	1	1
17	SRT "U! a n- Ag r,o-, agenciu ltura	agenciu ltura	B100	B	2	1	1
18	Il " R\m bu"	Comert	B100	B	2	1	1
19	ARL " Pet i n - T V"	Se rv ic ii	B100	B	2	1	1
20	Il " Prozo rovsch ii - lz vo raf "	Comert	B100	B	1	1	0
21	Il" Dum brava- l vasi\$ i n"	Comert	B100	B	5	3	2
22	SRL" Co ns truct -Teh"	Comert	B100	B	1	1	0

23	S R L" Fri net - MSG"	Com e11	8100	B	2	1	1
24	Il " S c ri p n ic Ve ra"	Com e11	FI00	F	1	0	1
25	Il " Cea nte v Grigo rii "	Come11	8100	B	1	1	0
26	I l" Ri'm bu Ion "	Come11	8100	B	1	1	0
27	Il " Me re uta Alio na"	comert	FI00	F	3	1	2
28	SRL" Vla dNe t"	Servicii"	8100	B	2	2	0
29	II" Pav l i u Alivan"	Servic ii	FI00	F	2	1	1
30	Il" Tataru Dum i tru"	Comert	B100	B	1	1	0
31	Il " Vodi ncear Dsanil "	Comert	B100	B	2	1	1
32	IL,, Via s Gheorghe	Comert	8100	B	1		
33	SRL,,Livingstone,,	Comert	B100	B	”		
254	GT 223 unitati	Producere agricolii	BF	F 79 / B - 144	223	144	79
256	Patenta de i'treprinzator	Servicii	B50/F 50	B1/F1	2	1	1
257	IS " Posta Mo ldovei"	Servicii	Stat	F	6	5	1
258	SA " Mo ld teleco m"	Servicii	Stat	B	2	2	-
	TOTAL			F 86	706		330

Analiza mai detaliata a datelor incluse in acest tabel pe permite sa conchidem urmatoarele:

- Numa.ml total de agenti economici este de 258 dintre care 84% sau 223 sunt gospodariile tarane ti;
- 34 intreprinderi inregistrate (in afara GT) activeaza in diferite sfere de activitate: comert, servicii, productie, agricultura. intreprinderile din domeniul comertului constituie circa 75%.
- 86 afaceri (sau 33%) sunt conduse i administrate de femei;
- in total aceste intreprinderi angajeaza 706 persoane din comuna, femeile constituind 46%.

Cifra de afaceri a intreprinderilor din comuna poate fi vizualizata in tabelul alaturat:

Ta bel : Cifra de afaceri a intreprinderilor comunei Sarata-Galbena in perioada 2017-2018

	Volumul productiei		
	20 1 6 (mii lei)	20 17 (mii lei)	2018 (mii lei)
Venit brut	20 815	21756	22890
I nvest i i i i cu capital fix	1900,3	2032,3	2145.3

Vanzari de marf.cu amanunt	5045	5155	5260
total	27760,3	28943.3	30295.3

Conform datelor acestui tabel determinam existenta unei evolutii constante a cifrei de afaceri a intreprinderilor comunei Sarata-Galbena , ceea ce vorbeste despre creterea dezvoltarii economice locale.

Conditiiile climaterice deosebite , relieful i solul reprezinta baza antreprenoriatului In comuna. Principalul domeniu de activitate ii constituie agricultura. In ultimii ani in localitate s-au dezvoltat i alte ramuri ale economiei, ca de exemplu comequl produselor alimentare i al materialelor de constructie, fabricarea materialelor de constructie, prestarea serviciilor. **in anexa 1 a strategiei poate fi, izolat zata lista Intreprinzatorilor locali.**

4.3. Piata remitentelor.

Conform statisticilor locale sunt plecati peste hotarele tarii I 052 persoane. Acestea trimit acasa bani prin intermediul bancilor comerciale, a oferiilor de ruta, a cunoscutilor (rude, prieteni, colegi de serviciu). Dar, din pacate, nimeni nu divulga informatia despre sumele primite i volumul remitentelor la nivel de comuna nu poate fi estimat. Oamenii din localitate, din motive personale, incearca sa ascunda veniturile obtinute din sursele remitentelor.

4.4. Acoperire Financiara

In teritoriu exista doar servicii prestate de catre Po ta Moldovei. Intreprinderi de creditare i finantare nu exista. A functionat asociatia de Economii i Imprumut, dar de vreo 10 ani nu mai activeaza.

4.5. Ramurile economiei prezente in localitate. Oportunitati de revigorare si dezvoltare economica

4.5.1. Agricultura

Conditiiile geografice i climaterice deosebit de favorabile ale tarii au determinat locuitorii sa practice o serie de activitati predominant agricole, cum ar fi: cultivarea plantelor i crqterea animalelor.

Comuna Sarata Galbena dispune de urmatorul potential agricol:

Terenuri cu destinatie agricola - 5 705 ha

Terenurile localitatilor din intravilan - 627 ha, dintre care 120 ha destinate constructiilor

Terenurile silvice - 2 235 ha

Terenurile fondului apelor - 210 ha

Terenurile industriei - 45 ha

TOTAL 9 944 ha

O pondere importanta a economiei o reprezinta agricultura, o mare parte a fortei de munca fiind angajata in acest domeniu. O parte din suprafata terenurilor agricole este ocupata de culturile cerealiere si a vitei de vie. Creterea animalelor ocupa un loc important in domeniul agriculturii, prioritatea fiind creterea ovinelor, porcinelor.

Cu privire la productia vegetala - se cultiva in special griu, porumb, floarea soarelui, lucerna, orz.

CULTURA	SUPRAFETE CULTIVATE (HA)
Griu	874
Porumb	596
Floarea-soarelui	484
Orz	440
Ovaz	13
Lucerna	9
Mazare	170
Lucerna	80

Legumicultura se practica in cea mai mare parte in gospodariile locuitorilor. Se cultiva in special rosiile, ardei, castraveti, varza, vinata.

4.5.2. Pomicultura

Zona de deal, structura solului si clima favorabila permit dezvoltarea pomilor fructiferi. Suprafata cultivata cu pomi fructiferi constituie cca 318 ha in cooperativa agricola si 50 ha in proprietate particulara. Indeosebi se cultiva prun, piersic, mar, vișina.

4.5.3. Zootehnia

Creterea animalelor se practica in cea mai mare parte la nivelul gospodariilor individuale.

Efectivul animalelor si al pasarilor pe specii pe comuna Sarata Galbena se prezinta astfel

Nr. Crt.	SPECIA	NUMAR.
1.	Pasari	18 200
2.	Bovine	125
3.	Caprine	164

4.	Ovine	1719
5.	Porcine	200
6.	Cabaline	77
7.	Familii de albine	210

4.5.4. Viticultura

Viticultura este una din indeletnicirile cele mai vechi ale locuitorilor comunei. Aproape fiecare gospodar cultiva pe terenurile de pe l'inga casa vie, indeosebi specia hibrid, dar i soiuri de masa. Suprafata cultivata cu vii de catre cooperativa agricola este de 619 ha.

Viticultura are o traditie indelungata in comuna Sarata Gaibena i reprezinta un sector cu un mare potential pentru atragerea investitiilor.

4.5.5. Silvicultura

Suprafata cu paduri i alte terenuri cu vegetatie forestiera a comunei Sarata Galbena este de 2235 ha ceea ce constituie 22.4 % din suprafata comunei. Zonele de padure asigura productia de plante medicinale i fructe de padure, insa eel mare mare rol a suprafetelor impadurite este producerea de oxigen.

4.5.6. Piscicultura

Clima favorabila i temperaturile inalte permit dezvoltarea pisciculturii. Pe raza comunei exista 210 ha de iaz, care se afla in proprietatea administratiei publice locale.

4.5.7. Oportunitati de revigorare i dezvoltare economica

In comuna Sarata - Galbena exista o serie de locati i/imo bile care pot fi reprofilete i reutilizate in diferite scopuri, inclusiv economice. Mai multi ani 111 U1ma a functionat Complexul de fermentare i uscare a tutunului , la moment aceasta ramura a agriculturii nu este dezvo l tata, dar exista spatiul i cladirea care pot fi revitalizate In alte scopuri.

Astazi nu mai functioneaza nici tabara de odilma pentru copii , exista, de aseme nea , teritoriul i cladi rea , care ar putea fi transformata Intr-un centru multifunctional de cultura i agrement. Ex ista posibilitatea de revigorare a activitatii fabricii de conserve, prin pastrarea cladirii fabricii i a terenului aferent

În cladirea spitalului există blocuri neutilizate, nu sunt valorificate și clădirile a două grădinițe (una la Carpi nean ca și un a în s. Sarata-Galbena), care pot fi utilizate pentru crearea unei case de servicii sociale în care să fie concentrate mai multe servicii comunitare solite.

Pe teritoriul comunei mai sunt clădirile fostei case de servicii sociale, a băii publice. Locuitorii visează la reînvierea bazei sportive, care anterior era remarcată prin crearea condițiilor pentru antrenarea persoanelor interesate în domeniile sportive mai puțin specifice Republicii Moldova - caiac canoie și canoie.

4.6 Oportunități de dezvoltare economică

- valorificarea imobilelor și spațiilor lor libere în scop de creare a unor noi afaceri și întreprinderi economice;
- valorificarea potențialului și resurselor turistice existente
- consolidarea colaborărilor intermunicipale pentru realizarea de proiecte comune de dezvoltare economică
- dezvoltarea de inițiative și proiecte noi cu localitățile înfrățite din România

ANALIZA SWOT

Orice localitate trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate haotică a administrației publice locale în cadrul căreia se pot rata oportunități și consuma irațional resurse prețioase. Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a comunității pe o perioadă de 5 ani. Etapele metodologiei principale ale planificării strategice au fost următoarele:

- realizarea unei analize preliminare;
- stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității;
- analiza sectorială a domeniilor strategice principale;
- articularea documentului strategic.

Principiile care au stat la baza planificării strategice au fost:

- implicarea comunității;
- obiectivitatea;
- transparența;
- continuitatea acțiunilor;

- asigurarea potențialului științific.

Însă, pentru obținerea rezultatelor scontate planificarea strategică trebuie să reflecte, la nivelul administrației publice, un management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice oportunitățile aparute în beneficiul comunității.

Pentru a avea credibilitatea ca politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a comunei Sarata Galbena, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor din diferite surse externe și interne s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2013-2018.

Punctele tari și punctele forte sunt legate de comuna și de strategiile acesteia, de modul cum se compară cu concurența. Oportunitățile și amenințările vin dinspre mediul de piață și din direcția concurenței. Analiza SWOT ia în considerare organizarea aezării, performanțele acesteia, produsele cheie și pietele strategice.

Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie și realizarea presupunerilor în zonele asupra cărora există cunoștințe mai puțin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă zona și poate îndeplini planul și în ce condiții.

Unele „oportunități” și „amenințări” vor apărea în „punctele tari” și „punctele slabe” ale comunei. Amenințările pot fi concrete sau potențiale.

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care ar trebui să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile, și anume:

**COMUNA
SARATA
GALBENA**

1. Dezvoltarea
serviciilor
publice locale
și integrarea
grupurilor
dezavantajate

2. Creșterea
calității vieții a
femeilor și
bărbatilor, inclusiv
vulnerabili
vulnerabili

3. Extinderea
oportunităților
economice pentru
cetățeni

Acces la servicii
educative

Acces la utilități

Creare locuri de
muncă

Acces la servicii
cultural-sportive
informaționale și
de agrement

Confort social

Program de
formare
profesională

1. Un moment important pentru creșterea activității comunei și sporirea gradului de incluziune a grupurilor dezavantajate este constituirea serviciilor educaționale și culturale și de agrement pe care le oferă sau pe care ar putea să le ofere comuna Sarata Galbena, astfel încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătățit. Complementar acestui lucru va crește și atractivitatea turistică a comunei.

2. Infrastructura de utilități necesită îmbunătățiri continue, de aceea investițiile trebuie făcute după anumite criterii economice astfel încât să producă beneficii:

- siguranța și securitatea locuitorilor comunei împotriva calamităților;
- raportul valoarea investiției - efecte economico-financiare produse;
- raportul valoarea investiției - numărul beneficiarilor.

3. Viața economică a comunei Sarata Galbena trebuie revigorată și dezvoltată în toate domeniile sale: agricultura, zootehnie, industrie, comerț, silvicultură, cultură, mediu ambiant, sănătate și turism, sporind oportunitățile economice pentru cetățeni.

Consiliul Local va trebui să investească pentru revitalizarea vieții economice a comunei care trebuie să fie prioritatea numărul unu, deoarece produce cele mai mari efecte benefice.

Analiza SWOT elaborată pe domeniile de acces la diferite tipuri de servicii existente în comunitate - în anexa 2 a prezentei strategii.

VI. Aspecte în viziunea comunei Sarata-Galbena:

Strazi asfaltate, proiecte în teritoriu implementate pe diferite domenii

Sat curat și amenajat

Cetățeni conștienți și cu cultură ecologică înaltă

Servicii accesibile de apă potabilă și canalizare pentru populație și instituții

Casa de deservire funcțională (frizerie, cizmarie, atelier de croitorie)

O zonă de agrement creată (plajă, barci, pescuit și alte servicii din domeniul turismului rural)

Există terenuri pentru joacă pentru copii

Grădinițe modernizate, cu locuri special amenajate pentru activități în aer liber

Un liceu renovat, cu mobilier nou, condiții și sanitare corespunzătoare, acces la apă potabilă

Funcționează piața agricolă pentru cetățeni

Transp011 asigurat pentru persoanele de varsta a treia din satele vecine pentru accesul la serviciile sociale din comuna
Sala de sport pentru tineret functionala
Case cultura renovate in satele comunei
Satele comunei sunt conectate la iluminarea stradală
Asistenta medicala calitativa pentru toate categoriile de cetateni

VIZIUNEA COMUNEI SARATA-GALBENA

Comuna Sarata-Galbena este o comuna in care femeile, barbatii si copiii, inclusiv din grupurile vulnerabile, au o calitate de viata inalta, oportunitati si anse egale de viata, in conformitate cu standardele nationale si internationale in domeniul drepturilor omului.

Aceasta calitate a vietii va fi asigurata prin infrastructura moderna, atractiva, prin servicii publice calitative si echitabile, accesibile si adaptate la nevoile femeilor si barbatilor, inclusiv din grupurile vulnerabile, precum si prin extinderea oportunitatilor economice a femeilor si barbatilor, in special din grupurile dezavantajate. Aceste obiective se vor realiza inclusiv prin intermediul capacitarii si responsabilizarii autoritatilor publice locale si a institutiilor publice, dar si prin abilitarea si implicarea femeilor si barbatilor, inclusiv din grupurile vulnerabile, in calitate de parteneri egali in dezvoltarea comunitatii durabile.

VII. OBIECTIVELE STRATEGIEI LOCALE DE DEZVOLTARE DURABILA

Strategiile pe termen lung trebuie evaluate cu atentie mai ales cu privire la viitoarele rezultate. Trebuie luată în considerare și faptul că rezultatul real nu poate fi prevăzut deoarece situațiile neprevăzute pot și ele să exercite o influență importantă asupra lor.

Obiectivele de dezvoltare ale comunei Sarata Galbena se pot realiza numai în condițiile unei strategii care să stabilească cu claritate alternativele de dezvoltare ale comunei, în funcție de aceasta, să se stabilească și structura cursurilor de calificare.

Principalele principii ale strategiei de dezvoltare durabilă sunt:

- Durabilitate** - condiții mai bune de trai pentru toți locuitorii comunei dar și speciaș pentru persoanele defavorizate, precum și un minim de condiții necesare pentru un trai decent, sănătatea și bunăstarea tuturor;

- D **Competitivitate** - permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, național și chiar internațional, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;
- D **Sprijin financiar** - să poată facilita accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare;
- D **O bună administrare** - reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă.

Obiectivele strategice și sub-obiectivele strategice de dezvoltare a comunei Sarata-Galbena, bazate pe asigurarea drepturilor omului și egalității de gen sunt:

Obiectiv strategic I. **Asigurarea drepturilor și necesităților fundamentale ale femeilor și bărbaților, inclusiv din grupele vulnerabile:**

Sub-obiectiv 1.1. *Asigurarea dreptului universal la educație preșcolară pentru toți copiii din comuna, inclusiv din grupurile vulnerabile*

Sub-obiectiv 1.2. *Asigurarea dreptului universal la educația școlară pentru copiii și tinerii din comuna, indiferent de gen, naționalitate, religie, stare socială*

Sub-obiectiv 1.3. *Asigurarea drepturilor social-culturale, sportive, și a necesităților de socializare și agrement pentru copii, femei și bărbați, inclusiv din grupurile marginalizate*

Sub-obiectiv 1.4. *Crearea condițiilor adecvate de acces la serviciile instituțiilor publice, serviciile sociale și de sănătate*

Sub-obiectiv 1.5. *Ameliorarea condițiilor rețelelor de infrastructură și îmbunătățirea serviciilor comunal-locale*

Obiectiv strategic II. **Extinderea oportunităților economice și sporirea accesului la locurile de muncă**

Sub-obiectiv 2.1. *Abilitarea femeilor și bărbaților, inclusiv din grupurile vulnerabile, în vederea lansării afacerilor*

Sub-obiectiv 2.2. *Dezvoltarea agricolă și extinderea oportunităților economice pentru sporirea numărului de locuri de muncă pentru cetățeni și creșterea bazei de venituri a comunei*

Sub -obiectiv 2.3. *Sporirea atractivita fi i comunei pentru investitori interni Si externi prin crearea infrastructurii turistice Si sporir ea grijii fa/a de calitatea mediului*

Obiectiv strategic III. **Consolida rea capacitatilor comunei pentru asigurarea un ei dezvoltari locale dur abile si echit abile**

Sub-obiectiv 3.1. *Capacitarea APL pentru prestarea unor servicii calitative Si eficiente populafiei comunei Si sporirea reprezentativita fii grupurilor vulnerabile in toate domeniile vie/ii publice*

Sub-obiectiv 3.2. *Cre\$terea transparen fei, participarii Si a activismului civic comunitar in susfinerea procesului de dezvoltare durabila locala.*

Sub-obiectiv 3.3. *Consolidarea cooperarii intercomunitare in vederea dezvoltarii serviciilor publice locale Si crearea serviciilor noi*

VIII. PLAN DE ACTIUNI, 4 ani

I., Asigurarea drepturilor i necesitatilor fundamentale ale femeilor i barbatilor, inclusiv din grupurile vulnerabile					
<i>Sub-obi ective strategice</i>	<i>Activitiiti</i>	<i>Surse necesare Ji potential de Jinan/are</i>	<i>Termen de realizare</i>	<i>Responsabili</i>	<i>Indicatori de miisurare dezagrega ji</i>
<i>Sub -obiectiv 1. 1. Asigurarea dreptului universal la educa fje preJcolarii pentru tofi copiii din comunii, inclusiv din grupur ile vulnerabile</i>	Imbunatatirea conditiilor sanitar-igienice a cop i il or de la gradinita N: 1 termo izolarea peretilor i reconstructia acoperi ului, pavarea curtii.	200 000 lei APL , Consiliu raional H1nce ti	2020-2024	APL	180 copii
	Modernizarea cond i tiil or de educati e a	250000 lei APL , DGI TS	2020-2024	DG JTS ,APL	180 copii

	copiilor pre colari de la gradinita Nr.1 prin dotarea cu mobilier i utilaj modern i reparatia capitala a grupelor.				
	Organizarea seminarelor de conștientizare a populației diferitelor etnii și reprezentanților cultelor religioase cu privire la egalitatea în drepturi la educație a cetățenilor.	-	2020	ONG „Avintu I”, LT „Universu I”,	Locuitorii comunei
	Revitalizarea grădiniței din s. Carpineanca prin deschiderea unui centru comunitar și crearea unor servicii comunitare pentru cetățenii acestei localități	600 000 lei, APL, Consiliu raional Hincești	2020-2024	APL	20 copii
	Crearea condițiilor de odihnă activă și agrement pentru copii și adulți prin construcția unui parc de odihnă și agrement amplasat în zona lacului	1 milion lei ONG, APL, finanțări externe	2020-2024	APL	Locuitorii comunei
	Crearea unor zone atractive și sigure de odihnă pentru copiii din s. Brătianovca, Carpineanca și Valea Florii prin amplasarea echipamentelor tari și amenajarea mini-terenurilor sportive cu gazon artificial	4 milioane lei	2020-2024	APL, administrația grădinițelor de copii, grupurile și asociațiile de părinți	300 copii
Sub-obiectiv 1.2. Asigurarea dreptului universal la educația colară pentru copiii și tinerii din comună, indiferent de gen, naționalitate, religie, stare socială	Reconstrucția prin asfaltare a drumului de acces între satele Carpineanca, Valea Florii, Brătianovca și facilitarea accesului copiilor la instituțiile educaționale	64 000 000	2020-2024	APL II, Minist. Transporturilor	Circa 6000 persoane
Sub-obiectiv 1.3. Asigurarea drepturilor sociale (culturale, sportive, culturale și culturale)	Crearea condițiilor de odihnă activă și agrement a cetățenilor comunelor prin reabilitarea clădirilor caselor de cultură Valea Florii, Brătianovca, Carpineanca și dotarea lor cu	1 000 000 lei, Ministerul Culturii	2020-2024	APL, Ministerul Culturii	Locuitorii comunei

socializare i agrement pentru copii, femei i barbati, inclusiv din grupurile cu acces redus la servicii	echipament necesar (mobiliile, instrumente muzicale, aparataj de sonorizare)				
	Crearea unei sali cultural-sportive in incinta casei de cultura din s. Bratianovca	200 000 lei	2020-2024	APL, directia cultura	250-300 tineri beneficiari
	Redeschiderea discotecii in casa de cultura Sarata-Galbena pentru persoanele de diferite varste	25 000 lei	2020-2024	APL, directia cultura	200 tineri
	Constructia unei sali sportive moderne pe teritoriul comunei i asigurarea conditiilor de educatiei pentru un mod sanatos de viata	14 min Donatori externi	2020-2024	APL, directia cultura	400 tineri din diferite localitati
	Adaptarea unei incaperi in care va functiona o sala de fitness i de forta in incinta gradinitei vechi	450 000 lei	2020-2024	APL, CR Hance ti	500 persoane
	Instalarea colectoarelor solare pentru incalzirea apei la ambele stadioane din comuna Sarata-Galbena	100 000 lei FMF	2020-2024	APL	700 copii i tineri
	Identificarea tinerilor care invata la Institutul de arte i atragerea in activitatea din domeniul culturii din comunitate	APL	2020-2024	APL	2 persoane atrase
	Crearea conditiilor de odihna a cetatenilor in comuna pe timp de vara prin constructia unui amfiteatru pe teritoriul comunei (S. Sarata-Galbena)	1 min lei	2020-2024	APL, ONG-urile, grupurile de initiativa	Peste 5000 locuitori ai comune
	Constructia sistemelor de irigare a terenurilor cu gazon natural (2) pentru asigurarea conditiilor adecvate de antrenare a sportivilor din comunitate	100000	2020-2024	APL, ONG, Asociatia teritoriala de fotbal, Federatia moldoveneasca	Peste 200 copii i tineri

<p>Sub-obiectiv 1.4. Crearea conditiilor adecvate de acces la serviciile institutiilor publice, serviciile sociale si de sanatate</p>	<p>Constructia rampelor si balustradelor in toate institutiile publice pentru crearea accesului in institutiile persoanelor cu mobilitate scazuta</p>	6500 lei	Tr. II-III-2020	de fotbal Directia institutiilor APL	600 copii, 280 batrani, 20 persoane cu dezabilitati
	<p>Dotarea laboratorului medical cu utilaje necesare: aparat pentru realizarea analizelor biochimice, procurarea unui glucometru, iar pentru Cabinetul pediatric - termometru, tonometru, metru, cantar, mobilier specializat, iar pentru cabinetul ginecologic-procurarea aparatajului special. Amenajarea si dotarea cabinetului pentru primirea si suportarea mamei si copilului</p>	100 000 lei	2020-2024	Ministerul Sanatatii, CMF raional, APL, CMF din comuna, CNAM	Toti cetatenii comunei
	<p>Activitati de informare a populatiei (seminare, mese rotunde) cu privire la serviciile sociale comunitare</p>	10 000 lei APL, donatori externi	2020-2024	Directia AS, APL, ONG, comunitate administrativa	Cetatenii comunei, 20 familii social vulnerabile, 250 persoane cu dezabilitati
	<p>Consiliere psihologica pentru toti cetatenii, inclusiv social-dezavantajati din grupurile de risc</p>	-	2020-2024	ONG, psiholog colar	1000 cetateni, copii, tineri, adulti
	<p>Conlucrarea cu institutiile superioare in repartizarea tinerilor specializati</p>	-	2020-2024	APL, CMF	Cetatenii comunei
	<p>Dotarea cu utilaje performante ale institutiilor sociale si medicale (aparate de diagnostic, cantina sociala dotata)</p>	400 000 lei	2020-2024	Ministerul Sanatatii, CMF, Ministerul Muncii PSF, Directia Sociala raionala, companii licentiate in domenii	100 copii din familii social-vulnerabile; 100 batrani solitari, 30 persoane cu dezabilitati, 2800 cetateni din comuna.

	Reabilitarea cabinei de fizioterapie și dotarea cu aparate.			APL, CMF	100 copii din familiile sociale vulnerabile; 2800 cetățeni din comuna.
	Constituirea unei echipe mobile pentru prestarea serviciilor la domiciliu pentru categoriile în situație de risc	30 000 lei	2020-2024	Ministerul MPSF, Direcția Socială raională, Administrația instituțiilor învățământ, poliția de sector, asistenta socială, APL	30 copii în situații de risc, 50 tineri în situații de risc, familii în situații de risc
	Crearea unor servicii noi pentru locuitorii s. Bratianovca (spalatorie socială, baie publică)	50000 lei	2020-2024	APL, grupul comunitar din sat	400 locuitori
	Organizarea serviciilor medicale în satul Valea Florii și amenajarea unui cabinet medical în incinta clubului din localitate	50000 lei	2020-2024	APL, CMF	300 locuitori
Sub-obiectiv 1.5. Ameliorarea condițiilor rețelelor de infrastructură și îmbunătățirea serviciilor comunale-locative	Conectarea Centrului de Sănătate la rețeaua de gaze naturale și sistemul de canalizare, dotarea cu boilere pentru încălzirea apei.	Centrul de Sănătate	2020-2024	Medicul șef CS, Ministerul Sănătății	6000 persoane adresate anual
	Implementarea unei campanii de conștientizare pentru locuitorii comunei privind utilizarea eficientă a apei	5000 lei - Grup de tineri, pliante, radio, televiziunea	2020-2024	APL, CMF, Instituțiile educaționale, ONG-le	5000 persoane
	Consolidarea capacității IM Galbver pentru prestarea serviciilor în domeniul managementului de eurilor	200000 lei, PCDLI	2020-2024	APL, IM	6000 persoane anual

	Construcția și rețeaua de aprovizionare cu apă și canalizare de aproximativ 92 km în teritoriul comunei.	Fonduri externe	2020-2024	APL, fonduri externe, agenți economici, FEN	Nr. de gospodării casnice conectate
	Instituirea de alei pietonale în zona lacului	100 000 lei APL agenți economici	2020-2024	APL	Peste 6000 persoane anual
	Reabilitarea stației de epurare a apei existente	Fonduri externe FEN	2020-2024	APL	Toți locuitorii comunei
	Lucrări de reabilitare a rețelei de iluminat.	APL, Buget local	2020-2024	APL	Toți locuitorii comunei
	Lichidarea gunoierilor neautorizați Aplicarea amenajărilor	100 000 lei - APL	2020-2024	APL, IM Galbver	Toți locuitorii comunei
	Dotarea cu utilaje și echipament pentru serviciul de gospodărie comună și salubritate.	400 000 lei, APL, Finanțări externe	2020-2024	APL	Toți locuitorii comunei
	Lucrări de regularizare a albiei râurilor și apararea malurilor.	APL, ONG fonduri externe 500 000	2020-2024	APL, Ministerul Mediului	Peste 6000 locuitori
	Deschiderea unui magazin pentru comercializarea produselor și lucrărilor persoanelor cu nevoi speciale din localitate	ONG, agenți economici, Investitori străini	2020-2024	APL , ONG	30-50 persoane zilnic
	Deschiderea unui centru de servicii sociale (spălătorii pentru servirea locuitorilor comunei, inclusiv a persoanelor în vârstă și a celor cu nevoi speciale, servicii de croitorie, cizmarie, frizerie.. .)	600000 lei Agenți economici, public privat	2020-2024	APL , Agenți economici, ONG	4000 persoane

	Constructia apeductului în satul Brătianovca	2,7 min	2020-2024	APL	Populația localității Brătianovca
	Construcția drumului III varianta albă și a chiuvetei la drumul central 111 s. Valea Florii	1,5 lei	2020-2024	APL	Populația din Valea Florii
	Reparația unei poziții de drum la str. Lacului 111 centrul satului Brătianovca (1,5 km)	3 min lei	2020-2024	APL	
	Constructia drumului de acces la gradinița nr. 1 Sarata-Galbena	100000 lei	2020-2024	APL I	
	Asfaltarea drumului din str. Gagarin, satul Sarata-Galbena	14,7 min lei	2020-2024	APLI	
	Constructia sistemului de canalizare pentru institutiile sociale și conectarea populației din zonele adiacente pe o lungime de 15 km	18 min	2020-2024	APLI	
	Constructia drumului 111 varianta albă la strazile Fratii Solomon, în str. Leovei	8 min	2020-2024	APL I	
	Extinderea sistemului de iluminat stradal pe o lungime de 7 km în satul Sarata-Galbena	3 min lei	2020-2024	APL I	
	Extinderea rețelei de iluminare stradală din satele comunei	100000 lei	2020-2024	APL I	
II. EXTINDEREA OPORTUNITATILOR ECONOMICE ȘI SPORIREA ACCESULUI LA LOCURILE DE MUNCĂ					
<i>Obiective specifice</i>	<i>Activități-(i)</i>	<i>Sursa de finanțare</i>	<i>Termen de realizare</i>	<i>Responsabili</i>	<i>Indicatori de măsurare dezaș;:reș;:ati</i>
Sub-obiectiv 2.1. Abilitarea femeilor și barbaților, inclusiv din grupurile vulnerabile, 111	Înregistrarea la primărie a persoanelor interesate în realizarea afacerilor pentru crearea unei baze de date și determinarea	10 000 lei - APL buget	2020-2024 și sistematic	APL	Toți doritorii de inițiere a afacerii

vederea lansarii afacerilor	unui tablou privind persoanele interesate in afaceri				
	Informarea mai larga a populatiei in domeniul initierii afacerilor prin sistemul de informare locala de difuzoare (pe module i tematici din domeniul afacerilor)	10 000 lei - buget local, administrator radio, TV	2020-2024 sistematic	APL	5600
Su b-obiectiv 2.2. Organizarea a mai multor sedinte de informare a tinerilor	Organizarea cursurilor de instruire in domeniul initierii afacerilor prin invitarea reprezentantilor structurilor specializate - camera de Comer! i Industrie, ONG-uri din domeniul , ODIMM pentru toate persoanele interesate. ANSA Centru de sanatate.	APL, Camera de Comer! i Industrie	2020-2024 trimestrial	APL	toti doritorii
	Organizarea unor emisiuni prin sistemul local de informare despre afacerile de succes a cetatenilor din localitate i din afara pentru sporirea interesului populatiei vizavi de domeniul antreprenorial, responsabilitatea activitatii postului de radio local.	15 000 lei - Yolu ntar i, APL, parteneri externi	2020-2024 anual	APL	5600 persoane
	Identificarea unor investitori sau companii care doresc sa deschida filiale in localitate pentru angajarea cetatenilor.	APL , investitori externi	2020-2024 sistematic	APL , agenti economici	Companii init iate, femei angajate
	Valorificarea posibilitatilor de lansare a afacerilor bazate pe extinderea suprafetelor de cre tere a plantelor medicinale unice	Agenti economici	sistematic	APL, agenti economici	Nr. persoane care au lansat afaceri
	Organizarea instruirilor privind tehnologia cre terii legumelor in camp Inchis, cat i a ciupercilor. Instruirea in domeniul agricol.	Finantari externe, programe in domeniu	De doua ori pe an	Program ACED din fonduri USAID	Nr. persoane instruite
	Initierea in localitate a unui ghid unic de informare in domeniul initierii afacerilor. Cabinet juridic.	60000 lei	2020-2024	Donatori externi, PCDLI	Nr. persoane informate

Su b-obiectiv 2.2. Dezvoltarea agricola i extinderea oportunitatilor economice pentru sporirea numarului de locuri de munca pentru cetateni si cres terea bazei de venituri a comunei	Crearea unui centru local de evidenta a persoanelor neangajate i a cererii i ofertei pietei locale a fortei de munca, crearea bursei de munca locale.	20 000 lei - ONG, donatori externi	2020-2024 s i ste matic	Agentia pentru Ocup area Fortei de Munca Hance ti, APL	2000 persoane
	Crearea conditiilor de activitate in mediul rural a tinerilor cu pregatire profesionala inaita si meseriasior.	Agent economici	2020-2024	Agenti economlc1, APL,ONG	Nr. de persoane sprijinite
	Asistenta i colarizare acordata tuturor producatorilor agricoli in vederea scrierii de proiecte viabile pentru obtinerea de finantari nerambursabile.	Speciali ti in domeniu APL ONG-uri	2020-2024	ONG,APL, gospodarii tarane ti	
	Organizarea targurilor de promovare a produselor agricole la nivel local, raional i republican. Organizarea unui festival local,,Produs de Sarata Galbena,,	APL nivel I, APL nivel II, agenti economici	2020-2024	APL , gospodarii tarane ti	1 targ organizat anual, 15 persoane participante la targ
	Incurajarea i sprijinirea parteneriatului public - privat privind achizitionarea produselor agricole, plantelor medicinale, i a laptelui.	APL I, APL II agenti economlc1	2020-2024	APL, agent economlc1	Nr. contracte de parteneriat semnate
	Motivarea speciali tilor i participarea la cursuri de calificare 111 diverse meserii agricole in scopul informarii despre aparitia noilor tehnologii , despre schimbarile in le gis latie , !,..a.	Agenti economici, APL II	2020-2024	APL, agent economlc1	30 persoane
	Conlucrarea dintre APL i institutiile de inva tament din domeniul agriculturii privind asigurarea conditiilor de sust inere i stimulare a tinerilor. Invitarea specialistilor 111 domeniu.	APL I ONG - uri	2020-2024	APL , AE	Nr. persoane atruse
	Organizarea sesiunilor de lucru, meselor rotunde 111	APL 1	2020-2024	APL, AE	Nr. persoane

	vederea schimbului de experienta dintre tinerii speciali ti i speciali ti cu stagiu avansat la nivel national i international pe domenii economice diferite	APL I I APC			instruite
Sub-obiectiv 2.3. Sporirea atractivitatii comunei pentru investitori interni i externi prin crearea infrastructurii turistice i sporirea griii fata de calitatea mediului, Schimb de experienta i motivarea locuitorilor comunei pentru promovarea traditiilor locale (gastronomia tradifionala, vizite la me teri populari)	Elaborarea unui ghid de investitii pentru potentiali investitori locali , nationali i externi cu propuneri de afaceri conform Planului de dezvoltare strategica a comunei	40 000 lei - ONG, APL, finantatori ai grupurilor tinta	2020-2024	APL ,ONG	I ghid de investitii elaborat
	Reabilitarea obiectelor de menire turistica din comuna (tabara, biserici).Cirnitrul evreilor, Crearea muzeului satului (casa batraneasca)	8,5 min lei - ONG-uri APL I AE, finantatori externi	2020-2024	APL	5600 persoane
	Constructia unei pensiuni pe malul lacului , In apropierea colii de muzica i a unui complex sportiv performant prin fonduri i proiecte.	20 min lei - ONG-uri APL nivel I, AE, fonduri externe	2020-2024	APL	5600 persoane
	Sustinerea promovarii me terilor populari In organizarea expozitiilor, targurilor pentru atragerea turi tilor.	15 000 lei - ONG-uri APL I	2020-2024	APL,ONG	10 me teri populari
	Valorificarea potentialului bazinelor acvatice pentru dezvoltarea turismului rural	400 000 lei - AE, APL , donatori externi	2020-2024	APL, AE, fi nantatori	Cel putin 6000 persoane din localitate i vizitatori
	Elaborarea Planului Urban istic General PUG	200 000 lei - APL	2020-2024	APL	APL , membrii comunitatii
Amenajarea poienitelor din padure i crearea zonelor de odihna atractive pentru cetateni i aplicarea amenzilor pentru aquni i vandalism.	50 000 lei - ONG, AE	2020-2024	APL, Moldsilva	3200 persoane	

	Promovarea comunei prin elaborarea de pliante și a filmelor despre comuna	35 000 lei - APL	2020-2024	APL	8000 persoane
	Includerea comunei în traseele turistice naționale	40 000 lei - APL, ONG	2020-2024	APL, ONG	8000 persoane
	Pregătirea gospodăriilor pentru promovarea produselor ecologice	60 000 lei - AE, ONG	2020-2024	AE, ONG	2000 persoane
	Implementarea programului de construcție și reconstrucție a obiectelor de menaj turistic	5 milioane lei - PPP, Agenții turistice, APL	2020-2024	PPP, APL, Agenții turistice	5600 persoane
III. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR COMUNEI PENTRU ASIGURAREA UNEI DEZVOLTĂRI LOCALE DURABILE ȘI ECHITABILE					
<i>Obiective specifice</i>	<i>Activități</i>	<i>Sursa de finanțare</i>	<i>Termen de realizare</i>	<i>Responsabili</i>	<i>Indicatori de măsurare dezaferențati</i>
Sub-obiectiv 3.1. Capacitatea APL pentru prestarea unor servicii calitative și eficiente populației comunei și sporirea reprezentativității grupurilor vulnerabile	Instruirea reprezentanților APL în domeniul gestionării proprietății publice;	20000 lei - PCDLI, APL	2020-2024	APL	Nr. persoane instruite
	Îmbunătățirea capacităților APL privind monitorizarea mersului implementării strategiilor locale de dezvoltare, colectarea datelor și indicatorilor de performanță;	15000 lei - PCDLI, APL	2020-2024	APL	Nr. persoane instruite
	Organizarea anuală a unui Forum de dezvoltare durabilă pentru reactualizarea strategiilor de dezvoltare;	12000 lei - APL, grupuri, ONG	2020-2024	APL	50 persoane participante
	Organizarea evenimentelor de consultanță publică a cetățenilor: audieri, debateri	20000 lei - APL	2020-2024	APL	3800 persoane consultate, 8 grupuri participante

						consultate
	Conlucrarea cu reprezentanții grupurilor etnice pentru identificarea liderilor care să le reprezinte interesele	APL, ONG	2020-2024	APL	Nr. reprezentanți grupuri etnice asistate	
	Identificarea liderilor din satele comunei în cadrul adunărilor generale sau pe focus-grupuri pentru a reprezenta interesele cetățenilor comunei în consiliul local	APL	2020-2024	APL	1300 persoane asistate	
	Identificarea și promovarea unui reprezentant din partea persoanelor cu dezaabilități în organele de conducere	-	2020-2024	Partidele politice	Nr. persoane identificate	
	Femeile să fie reprezentate egal (50 la 50) în Consiliul Local și organele de conducere	-	2020-2024	Partidele politice	Nr. femei promovate	
	Adunarea persoanelor în etate, a grupurilor etnice, a familiilor numeroase, minorităților religioase pentru identificarea liderilor săi.	APL	2020-2024	Partidele politice	Nr. persoane sprijinite	
	Instruirea reprezentanților grupurilor vulnerabile, a minorităților etnice și religioase pentru a le crește participarea inițierea afacerilor și promovarea meșteșugăritului tradițional	APL, ONG, meșterii populari	2020-2024	APL	Nr. persoane sprijinite	
	Informarea sistematică a cetățenilor prin intermediul sistemelor locale de informare bazată pe difuzoare	100000 lei – APL, PCDLI	2020-2024	APL, TV locală	Nr. persoane informate	
Sub-obiectiv 3.2. Creșterea transparenței, participării și a activismului civic comunitar în susținerea procesului de dezvoltare durabilă locală.						
	Extinderea sistemelor de informare în cele 4 sate ale comunei	300000 lei – APL, donatori externi	2020-2024	APL	700 persoane conectate la sistem de informare locală	
	Informarea săptămânală a populației prin intermediul TV prin cablu	4000 lei anual-	Din 2020	APL	5600 cetățeni informați	
	Organizarea întâlnirilor cu cetățenii din cele	-	2020-2024	APL	700 cetățeni	

	4 sate ale comunei pentru informarea periodică		Din 2020	Mobilizatorii comunitari	informații
	Participarea reprezentanților grupurilor vulnerabile la ședințele CL și în procesele comunitare	-			
	Crearea unei Asociații Locale care va participa la monitorizarea implementării strategiei locale din partea grupurilor sociale	1000 lei	2020	Mobilizatorii comunitari ai grupurilor, APL	5600 cetățeni
Sub-obiectiv 3.3.					
Consolidarea cooperării intercomunitare în vederea dezvoltării serviciilor publice locale și crearea serviciilor noi	Formarea de capacități privind modul de asociere cu APL megeșe în soluționarea problemelor comune. Concesionarea serviciului de salubritate.	-	2020	APL 1	20 persoane din APL instruite
	Identificarea potențialilor parteneri din cadrul APL de nivel I pentru dezvoltarea unor noi servicii publice locale	APL, fonduri externe,	2020-2024	APL	Cel puțin 5 parteneri APL identificați
	Dezvoltarea unor servicii intercomunitare de întreținere a drumurilor locale prin procurarea de comun acord cu APL Caracui, APL Mereșeni, APL Cneazevca a autogreiderului și utilajelor de deszăpezire	2, 5 mln lei	2020-2024	APL Sărata-Galbenă APL Caracui, APL Mereșeni, APL Cneazevca	Nr. servicii noi create, nr. populație care va beneficia
	Crearea unui serviciu intercomunitar antiincendiar prin procurarea tehnicii corespunzătoare de comun acord cu APL Caracui, APL Mereșeni, APL Cneazevca	100000 E	2020-2024	APL Sărata-Galbenă APL Caracui, APL Mereșeni, APL Cneazevca	Nr. servicii create, nr. populație deservită

X. IMPLEMENTAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI

9.1 Etape de Implementare

Succesul realizării Strategiei de Dezvoltare social-economică a com. Sărata-Galbenă depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia, de prezenta unei coaliții încheiate în societate. În procesul realizării Strategiei Sărata-Galbenă vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând un scop personal, îndeplinind rolul de implementator al acțiunilor planificate. Aceștia sunt :

1. Administrația publică locală (Consiliul Comunal , Primarul, Primăria)
2. Locuitorii comunei
3. Societatea civilă
4. Agenții economice
5. Structuri externe (Consiliul rațional, Guvernul, Organizațiile internaționale).

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a com. Sărata-Galbenă poate fi divizată convențional în 3 etape:

Adoptarea Strategiei de dezvoltare. În cadrul acestei etape Strategia de dezvoltare va fi supusă dezbaterilor în cadrul Audițiilor publice organizate de către primărie. După dezbateri și ajustarea propunerilor și recomandărilor făcute, Strategia va fi înaintată Consiliului Local spre aprobare. După aprobarea strategiei, Primăria va coordona elaborarea planurilor de acțiuni trimestriale și anuale privind realizarea strategiei în conformitate cu Planul Strategic de Acțiuni.

Implementarea Strategiei de dezvoltare se va efectua prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de implementare. Pentru fiecare acțiune, proiect vor fi stabilite obiective, planul activităților necesare, perioada de desfășurare (durata), responsabilitii și partenerii care vor realiza proiectul. De asemenea, vor fi identificate și asigurate sursele de finanțare a proiectelor propuse spre implementare.

Monitorizarea Strategiei de dezvoltare. În perioada de implementare responsabilii de realizarea planului de acțiuni vor raporta îndeplinirea activităților, proiectelor și atingerea obiectivelor specifice. Monitorizarea proiectelor, acțiunilor și strategiilor se va efectua prin intermediul

Indicatorilor de implementare stabiliți. În cazul în care se vor identifica devieri de la Planul Strategic de acțiuni se vor iniția măsuri de corectare sau ajustare a acestui plan.

9.2 Monitorizarea Strategiei

9.2.1 Cadrul instituțional de monitorizare

Procesul de monitorizare a strategiei constă în: (i) evaluarea atingerii obiectivelor strategice și obiectivelor specifice care va fi realizată prin intermediul indicatorilor de implementare și (ii) raportarea rezultatelor evaluării. În scopul asigurării transparenței procesului de implementare, precum și a participării locuitorilor în pentru fiecare sector va fi format un Comitet din 3 persoane. Membrii acestor Comitee vor fi rezidente în sectorul respectiv și aleși la Adunarea locuitorilor din sector (circa 70 gospodării).

Comiteele vor contribui la antrenarea cât mai activă a tuturor locuitorilor din sector atât în rezolvarea obiectivelor Strategiei Sărata-Galbenă cât și în procesul de luare a deciziilor privind implementarea proiectelor Strategiei, astfel consolidându-se societatea civilă din comună.

Interesele Comiteelor de Sector vor fi reprezentate de o persoană aleasă de comitet care va face parte din Consorțiul Comiteelor de Sector.

Consorțiul Comiteelor de Sector se va aduna în ședințe o dată în 2 săptămâni. Atribuțiile acestui consorțiu vor consta în:

- a. Planificarea și realizarea activităților de implementare în sector a Strategiei
- b. Coordonarea activităților de implementare în sector
- c. Stabilirea legăturii directe între sector și Comisia de Implementare.

Monitorizarea implementării strategiei se va efectua de Comisia pentru Implementarea Strategiei (în continuare CIS). CIS va fi creată cu statut de Comisie obștească pe lângă Consiliul Local și Primărie în componenta căreia va fi asigurată reprezentarea tuturor factorilor implicați în dezvoltare:

- Unitatea Specializată pentru Planificare Strategică (UPSP)
- Consiliul local (președinții comisiilor consultative de specialitate și secretarul Consiliului)

- Primărie (Primarul, specialistul în domeniul regimului funciar și contabilul șef)
- Comunitatea oamenilor de afaceri (directorii sau reprezentanții principalilor structuri economice din localitate)
- Instituțiile educaționale (directorul școlii și al grădiniței de copii)
- Organizațiile non-guvernamentale (reprezentanți ai ONG-ilor ce activează în domeniul protecției mediului, social, apărarea drepturilor omului și de tineret)
- Reprezentanți ai grupurilor vulnerabile.

În implementarea strategiei responsabilitățile de bază ale CIS vor fi:

- Planificarea implementării acțiunilor
- Elaborarea și promovarea adopției deciziilor privind acțiunile de implementare
- Coordonarea activităților de implementarea acțiunilor și proiectelor de dezvoltare
- Coordonarea activităților de atragere a surselor financiare alternative în scopul realizării problemelor identificate
- Monitorizarea implementării planului de acțiuni
- Elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către Consiliul Local
- Acordarea asistenței tehnice și consultative în domeniile relevante dezvoltării localității conform prezentei strategii
- Elaborarea și dezbaterarea proiectelor prioritare de dezvoltare
- Analiza deciziilor privind diverse probleme ale comunei
- Elaborarea și inițierea modificărilor în strategie
- Elaborarea studiilor și proiectelor de dezvoltare etc.

CIS își va desfășura activitatea în ședințe care se vor desfășura cel puțin o dată în lună.

Forumul Cetățenesc, în număr de 80-90 persoane, întrunește toți membrii Comitetelor de Sectoare, Grupurile de inițiativă din localitate,

Comisia de Implementare a Strategiei. Ședințele Forumului se vor face o dată în trimestru. Competențele Forumului Comunității sunt:

- Avizare și punerea în dezbateră a rapoartelor și proiectelor propuse de CIS

Asigurarea cadrului partiticipativ i organizatoric pentru implementarea Strategiei Sarata-Galbena

Propunerea i discutarea modificarilor 111 Strategia Sarata-Galbena

Actualizarea planului i reactualiizarea Strategiei.

Propagarea Conceptului de Dezvoltare Durabila

Consultarea (CIS, Comitetelor de sector, APL) privind masurile planului local de actiuni.

Initierea unor noi studii i proiecte

Asigurarea transparentei in activitatea APL privind implementarea Strategiei

Un rol important in procesul de implementare a strategiei ii are Consiliul Local, care se va ocupa nemijlocit de monitorizarea i evaluarea procesului de implementare a Strategiei. Competentele Consiliului local se vor axa pe:

- Coordonarea activitatilor de antrenare a populatiei in actiunile de realizare a proiectelor
- Promovarea dialogului permanent cu locuitorii, asigurarea transparentei in activitatea APL
- Incurajarea Voluntarilor in diverse activitati publice
- Stimularea i coordonarea conlucrarii actorilor comunitatii in realizarea obiectivelor comune ale Strategiei
- Parteneriatul cu APL, ONG, agentii economici in ceea ce priveste implementarea, monitorizarea i evaluarea Strategiei.

0 veriga aferenta a structurii de monitorizare i implementare este Agentia de Dezvoltare Locala i Atragerea Investitiilor. Competenta ei este de a atrage investitii i acordarea asistentei tehnice in elaborarea proiectelor.

Structura cadrului institutional de monitorizare i implementare a Strategiei de Dezvoltare Durabila Sarata-Galbena.

9.2.2 Raportarea i Indicatorii de monitorizare

Raportarea implementarii strategiei se va efectua prin elaborarea i prezentarea de catre responsabilii de implementare a rapoartelor trimestriale catre CIS privind realizarea planului de actiuni i a obiectivelor specifice. Anual CIS va prezenta Consiliul Local raportul de evaluare a implementarii Strategiei.

Evaluarea implementării Strategiei se va efectua prin analiza indicatorilor de performanță. Pentru fiecare acțiune planificată sunt stabiliți anumiți indicatori de implementare care vor fi monitorizați. În baza informațiilor furnizate de la responsabilii de implementare, beneficiarii sau instituții specializate se vor stabili nivelul și gradul de implementare a acțiunilor și atingere a obiectivelor fixate.

ANEXE:

Anexa 1. Lista antreprenorilor locali

Anexa 2. Analiza SWOT pe domenii de servicii comunitare

ANEXA 1. LISTA ANTREPRENORILOR LOCALI.

Nr. d/o.	Denumirea	Profilul	Nr. de angajați
I.	Cooperative.		
	1. Agrosargal	Agricultură	
II.	Societăți cu răspundere limitată		
	1. Agrovalflor	Agricultură	30

2.	Luk & Co	Comerț, Second Hand	30
3.	Orion Inseco	Comerț	6
4.	Pavincom	Second Hand	6
5.	Basa Petrol	Comerț cu produse petroliere	7
6.	Petrom	Comerț cu produse petroliere	10
7.	Real Trading	Comerț	13
8.	Construct Teh	Producerea unor materiele de construcție	4
III. Întreprinderi individuale			
1.	Pascaru Leonid	Comerț	4
2.	Vlas Ludmila	Comerțul materialelor de construcție	6
3.	Culeac Nina	Second Hand	3
4.	Scripnic Vera	Farmaceutică	2
5.	Rîmbu	Comerț	5

ANEXA 2. ANALIZA SWOT

PUNCTE TARI

1.1. ACCES LA SERVICII DE EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

- Relații internaționale de colaborare în domeniul culturii existente
- Prezența cadrelor calificate în domeniul educațional și social
- Servicii sociale dezvoltate pentru vârstnici și copii cu dizabilități
- Infrastructură educațională și culturală dezvoltată și extinsă
- Existența serviciilor sociale calitative pentru copiii cu dizabilități și a celor de plasament temporar pentru copii în situații de risc
- Prezența în localitate a colectivelor artistice, a cercurilor pe interese și a celor sportive frecventate de elevi după orele de curs
- Existența unor spații și dotări de infrastructură de pot fi reprofileate în scop de creare a serviciilor sociale
- Servicii de internet gratuite oferite de unii prestatori de servicii locale
- Acces sport la educație pentru elevii din liceu grație celor 2 autobuze școlare
- Toți copiii reprezentanți ai minorităților etnice beneficiază echitabil de servicii educaționale
- Elevii din instituțiile educaționale beneficiază de instruire calitativă datorită dotării instituțiilor cu echipamente și tehnologii performante
- Accesul la serviciile oferite prin intermediul Casei de Cultură este neîngrădit datorită conectării instituției la servicii de energie termică
- Rata criminalității în localitate este scăzută

**PUNCTE
SLABE**

- Existența unor conflicte ocazionale interetnice între elevii din școli
- Scăderea natalității
- Asigurarea insuficiență a procesului educațional cu cadre didactice profesioniste
- Acces redus la evenimente culturale naționale și internaționale din cauza lipsei unui mijloc de transport a instituțiilor culturale
- Dotarea slabă a bibliotecilor publice și școlare cu carte
- Acces redus la serviciile educaționale din cauza uzării și deteriorării mobilierului și a unor echipamente tehnologice
- Condiții sanitar-igienice neadecvate în școli și casa de cultură din cauza lipsei de aprovizionare cu apă potabilă
- Persoanele în etate din comună au acces limitat la serviciile pentru vârstnici din cauza numărului redus de locuri și a taxelor de plasament destul de ridicate
- Lipsa creșei în localitate și accesul redus al copiilor de vârstă preșcolară mică șa serviciile educaționale
- Nu toți copiii cu dizabilități fizice frecventează grădinița și a acces la serviciile educaționale preșcolare
- În comunitate nu există servicii de cazare pentru oaspeți și turiști, fiind limitat accesul la evenimentele comunitare
- Înrolarea în grădinițe a copiilor reprezentând minoritățile etnice este mai mică comparativ cu ceilalți copii
- Copiii din familiile sărace nu pot aspira la învățământul superior din cauza insuficienței de resurse financiare și plata contractelor de instruire
- Lipsa blocurilor sanitare de interior în instituțiile educaționale și culturale
- Lipsa asistentului medical în școală și grădiniță
- Insuficiența serviciilor de odihnă și agrement pentru tineri, familii tinere, copii

<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Existența politicilor naționale în domeniul social și a programelor de asistență pentru grupurile dezavantajate ☐ Se manifestă tendința și interesul agenților economici locali de sponsorizare a activităților cu caracter cultural-sportiv ☐ Existența tradițiilor și potențialului de organizare a festivalurilor raionale ☐ Atragerea agenților economici prin intermediul parteneriatelor public-private în crearea serviciilor sociale comunitare noi
<p>AMENINȚĂRI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Îmbătrânirea populației din comună ☐ Reducerea numărului de elevi datorită declinului natalității ☐ Riscul apariției bolilor infecțioase din cauza stării nesatisfăcătoare a blocurilor sanitare existente ☐ Surse financiare insuficiente pentru activitatea instituțiilor educaționale și culturale
<p>PUNCTE TARI</p>	<p>1.2.RESURSE UMANE. ACCES LA SERVICIILE DE SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Existența punctelor medicale și a farmaciei ☐ Acces la servicii de urgență ☐ Persoanele cu dezabilități posedă polițe de asigurare medicală obligatorie ☐ Majoritatea persoanelor sărace și în etate au beneficiat de servicii sociale ☐ Existența azilurilor pentru bătrâni (servicii pentru bătrâni) ☐ Existența ONG cu profil social ☐ Existența serviciilor de deservire la domiciliu

PUNCTE SLABE	☐ Inaccessibilitatea persoanelor cu dizabilități (lipsa rampe) în instituțiile publice ☐ Lipsa locurilor de muncă și încadrarea redusă a persoanelor cu nevoi speciale ☐ Un număr mare de tineret au probleme de sănătate ☐ Crește numărul populației cu nivel scăzut de trai ☐ Numărul insuficient de persoane cu dizabilități care beneficiază ajutor social ☐ Locuitorii din satele adiacente nu dispun de aprovizionare cu apă și canalizare precum și o mare majoritatea a populației din Sărata Galbenă ☐ Lipsa serviciilor medicale solicitate de femei și a cadrelor specializate ☐ Statutul existent al CMF nu corespunde cu necesitățile populației ☐ Insuficiența resurselor financiare a instituțiilor medicale în vederea depistării focarelor ☐ Lipsa serviciilor de transport intercomunitar ☐ Inaccessibilitatea serviciilor medicale pentru locuitorii din comune ☐ Pachetul de servicii al OMF este redus comparabil cu necesitățile
OPORTUNITĂȚI	☐ Prestarea serviciilor sociale de centrul comunitar pentru copii cu dizabilități și familii în situații de risc ☐ Crearea unor servicii pentru femeile agresate ☐ Crearea unui centru diagnostic ☐ Reabilitarea unui local pentru comercializarea lucrărilor beneficiarelor cu dizabilități
AMENINȚĂRI	☐ Îmbătrânirea populației ☐ Lipsa adresărilor la serviciile de sănătate a romilor și a persoanelor din familii religioase ☐ Lipsa sistemului de canalizare și apă potabilă duc spre infecții, epidemii.....

<p>PUNCTE SLABE</p>	<p>1.3. ACCES LA PIATA MUNCII SI SECURITATEA PERSONALA</p> <p>☐ Rata infractionalitatii redusa.</p> <p>☐ Existenta resurselor umane într-un volum și o calificare ce pot asigura dezvoltarea activității economice-sociale;</p> <p>☐ Un număr de cca 2200 de persoane active;</p> <p>☐ Grade de calificare a populației;</p> <p>☐ Creșterea numărului de proiecte implementate în comună contribuie la sporirea numărului locurilor de muncă și a persoanelor angajate</p> <p>☐ Prezența în localitate a resurselor umane calificate asigură dezvoltarea activităților social-economice și dezvoltarea comunității</p> <p>☐ Conlucrarea APL cu Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă permite angajarea persoanelor la lucrările publice</p> <p>☐ În comună există unele posibilități de informare a cetățenilor privind ocuparea forței de muncă (TV prin cablu)</p> <p>☐ Așezarea geografică favorabilă (la traseul național și în apropierea centrului raional) permite angajarea cetățenilor comunei la servicii în or. Hâncești</p>
<p>PUNCTE SLABE</p>	<p>☐ Insuficienta informare a populației cu privire la programele de calificare și reconversie existente pentru sporirea competitivității pe piața muncii;</p> <p>☐ Remunerare neadekvată;</p> <p>☐ Lipsa unui sistem local de evidență a persoanelor neangajate;</p> <p>☐ Scăderea numărului de locuri de muncă și a gradului de angajabilitate al bărbaților din cauza desființării mai multor structuri și unități de pe teritoriul comunei (închiderea brigăzii de construcție, a auto parcului, comasarea unor instituții).</p> <p>☐ Lipsa grupelor de creșă în grădinițele de copii care împiedică angajarea mamelor tinere în câmpul muncii.</p>

<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Deschiderea fabricii de prelucrare și reciclare a deșeurilor care va crea noi locuri de muncă pentru cetățeni ☐ Crearea Biroului Comun de informare a populației, în special în sprijinul grupurilor dezavantajate ☐ Abilitarea economică a femeilor și lansarea noilor afaceri în comunitate ☐ Programe cu finanțare străină pentru stimularea ocupării forței de muncă; ☐ existența unor reglementări ce acordă facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți etc. ☐ Organizarea de cursuri de formare și reconversie profesională în comună; ☐ Accesarea fondurilor străine pentru dezvoltarea profesională a persoanelor active din comună;
<p>AMENINȚĂRI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Comasarea instituțiilor educaționale și reducerea numărului de persoane angajate ☐ Declinul demografic și îmbătrânirea populației comunității; ☐ Creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu; ☐ Migrația forței de muncă calificate peste hotarele țării ☐ Amplificarea pregătirii teoretice a forței de muncă în detrimentul aspectelor aplicative. ☐ Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieții muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă; ☐ Estomparea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului. ☐ Creșterea dependenței anumitor categorii de populație față de ajutoarele sociale de stat și stimularea fenomenului de "trândăveală"

<p>PUNCTE TARI</p>	<p>1.4. REPREZENTATIVITATEA GRUPURILOR VULNERABILE ȘI PARTICIPAREA ÎN DEZVOLTAREA LOCALĂ</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ În comuna Sărata-Galbenă se manifestă interesul femeilor de a fi în funcții electivă în sectorul serviciilor publice prevalează femeile ☐ Femeile dețin cea mai mare pondere printre persoanele cu studii superioare din comună ☐ În sectorul public majoritatea managerilor sunt femei ☐ Persoanele în etate sunt reprezentate în organele de conducere ☐ Sunt mai multe persoane în localitățile comunei Sărata-Galbenă interesate să facă parte din organele de conducere ☐ Se manifestă tendința de participare a reprezentanților diferitor etnii în cadrul organelor reprezentative
<p>PUNCTE SLABE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Persoanele din familiile numeroase, din familiile de romi sau a minorităților religioase au acces limitat la funcțiile de conducere ☐ Persoanele din cele 4 localități în afara satului de reședință au un acces mai limitat la funcțiile de conducere comparativ cu cei din localitatea reședință ☐ Persoanele cu dizabilități nu au acces la funcțiile reprezentative și de conducere

OPORTUNITĂȚI

- Participarea minorităților etnice în organele de conducere ar putea spori gradul de cunoaștere și soluționare a problemelor acestora
- Accesul mai sporit al minorităților religioase în organele reprezentative ar putea contribui la sporirea coexistenței între confesiuni
- Participarea persoanelor cu dizabilități în organele de conducere ar putea asigura un nivel mai mare de familiarizare privind problemele acestora și identificare a căilor de rezolvare a lor
- Reprezentarea persoanelor în etate ar duce la soluționarea problemelor caracteristice acestei categorii de vârstă
- Sporirea numărului de persoane de gen feminin în organele decidente ar putea contribui la eficientizarea și umanizarea procesului decizional

AMENINȚĂRI

- Nereprezentarea pe principii de egalitate a tuturor minorităților etnice poate provoca conflicte interetnice
- Accesul limitat în organele decidente a reprezentanților minorităților etnice poate duce la apariția conflictelor pe principii religioase
- Accesul redus al persoanelor cu dizabilități se caracterizează prin neglijarea drepturilor lor
- Neparticiparea persoanelor în etate duce la neglijarea cerințelor acestei categorii de vârstă

PUNCTE TARI	1.5. INFRASTRUCTURĂ ȘI MEDIU
PUNCTE SLABE	<p>☐ Orașe importante apropiate Hîncești – 20 km, Chișinău – 65 km,</p> <p>☐ Existența în apropiere a punctului vamal Leușeni;</p> <p>☐ Rețea de electricitate de care dispun toate gospodăriile;</p> <p>☐ Rețea de iluminare publică;</p> <p>☐ Rețea de telefonie fixă și mobilă;</p> <p>☐ Televiziune prin cablu și internet;</p> <p>☐ Existența unui Centru de Sănătate și a unei clinice veterinare;</p> <p>☐ Existența unei farmacii în comună;</p> <p>☐ Eforturi ale autorităților locale de respectare a legislației privind protecția mediului.</p> <p>☐ Existența rețelei de alimentare cu gaze naturale.</p> <p>☐ Parc amenajat.</p> <p>☐ Drumul național Chișinău – Giurgiuiești trece prin comună.</p> <p>☐ Existența unui teren de sport cu acoperire artificială care este unicul în republică la nivel rural și unde se petrec atât orele de educație fizică, cât și meciurile naționale și internaționale ale echipei locale de fotbal “Petrocub”;</p> <p>☐ Existența unui ansamblu de 6 blocuri a uneia dintre grădinițe;</p> <p>☐ Liceu și o grădiniță gazdărită.</p> <p>☐ Inexistența rețelei de canalizare și a stației de epurare și tratare a apelor reziduale;</p> <p>☐ Depozitarea necontrolată a deșeurilor;</p> <p>☐ Instituțiile medicale din teritoriu nu corespund standardelor de calitate a serviciilor;</p> <p>☐ Lipsa cadrelor calificate în domeniul medicinei;</p> <p>☐ Groapa de deșeuri neconformă cu cerințele UE;</p> <p>☐ Educație ecologică superficială.</p> <p>☐ Drumuri deteriorate în toate localitățile comunei;</p> <p>☐ Insuficiența drumurilor comunale modernizate.</p> <p>☐ Inexistența canalelor de scurgere a apelor pluviale pe traseul central cu intersecțiile străzilor.</p> <p>☐ Două grădinițe ne gazdărită;</p> <p>☐ Atitudinea indiferentă a unor locuitori față de protecția mediului;</p> <p>☐ Inexistența condițiilor de colectare a deșeurilor;</p>

OPORTUNITĂ FI	☐ Existența Strategiei naționale privind reabilitarea drumurilor; ☐ Existența Strategiei naționale privind gazificarea localităților; ☐ Realizarea aleeelor pietonale în comună; ☐ Realizarea rețelei de alimentare cu apă; ☐ Realizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare și tratare a apelor reziduale; ☐ Lucrări de regularizare a albiei râulețului Sărata și apărări de maluri; ☐ Existența fondurilor destinate dezvoltării infrastructurii rurale; ☐ Existența Strategiei raionale de dezvoltare socio-economică a raionului Hîncești, ☐ Existența cadrului legal privind finanțările regiunea de dezvoltare Centru; ☐ Posibilitatea accesării fondurilor prin intermediul Fondului de Investiții Sociale din Moldova; ☐ Parteneriate stabilite între structurile administrației Publice din R. Moldova și România.
AMENINȚĂRI	☐ Insuficiența resurselor materiale și financiare pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse; ☐ Lipsa informației în legătură cu programele de finanțare europeană; ☐ Migrația forței de muncă spre zone atractive din punct de vedere economic; ☐ Accesul limitat la tehnologii moderne;
PUNCTE TARI	<p>1.6. AGRICULTURA SI DEZVOLTAREA RURALA</p> ☐ Condiții favorabile pentru producția agricolă. ☐ Existența forței de muncă în agricultură; ☐ Suprafața teritorial-administrativă a comunei Sărata Galbenă de 9944 ha este împărțită în: teren arabi 5705 ha, pășuni și fânețe 408 ha, păduri 2235 ha, livezi 318, Luciu de apa 210 ha; ☐ Zonă prietnică pentru dezvoltarea pomiculturii și viticulturii; ☐ Existența Cooperativei agricole de Producție ca cel mai puternic agent economic în domeniul producției agricole.

PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂȚI
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Fragmentarea unor suprafețe agricole ce conduc la practicarea unei agriculturi tradiționale slab competitive economice; ☐ Forță de muncă necalificată în agricultură; ☐ Lipsa punctelor de colectare a produselor agricole și de prelucrare; ☐ Investiții insuficiente în agricultură; ☐ Degradarea sistemului de irigații, inexistența instalațiilor moderne de irigare; ☐ Organizarea ineficientă a filierelor pe produs și numărul mic de contracte de preluare a producției; ☐ Lipsa unui sistem centralizat de desfacere al produselor agricole; ☐ Temeurile producătorilor în ceea ce privește piața de desfacere și costul mic produselor agro-alimentare din gospodărie; ☐ Utilajele agricole învechite pentru efectuarea la timp a lucrărilor agricole; ☐ Neimplicarea tinerilor în agricultură. ☐ Pensii mici ☐ Informare insuficientă a agricultorilor cu privire la normele europene; ☐ Lipsa unui centru dotat cu utilaj tehnic pentru de servicii agricole; 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Condiții favorabile de obținere a produselor ecologice, ce pot fi exportate în condiții deosebit de avantajoase; ☐ Facilități legislative privind cultivarea unor culturi (viță de vie); ☐ Existența unor asociații profesionale și a unor organisme de sprijin a producătorilor; ☐ Existența fondurilor care pot fi accesate; ☐ Existența cadrului legislativ pentru întemeierea și dezvoltarea exploatarilor agricole; ☐ Sprijinul oferit de Direcția Agricultură a Consiliului Raional Hîncești cu privire la accesarea fondurilor pentru dezvoltarea agriculturii; ☐ Dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol;

AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Eroziunea și degradarea calității solurilor ce pot conduce la scăderea randamentului; ☐ Frecvența ridicată a perioadelor secetoase în agricultură; ☐ Riscul inundațiilor; ☐ Parcul de utilaje agricole învechite determină imposibilitatea încadrării în perioadele optime de executare a lucrărilor; ☐ Instabilitatea prețurilor la carburanți în perioada recoltării; ☐ Capacitățile reduse de prelucrare a producției vegetale ce pot determina pierderi în perioadele de vîrf de producție; ☐ Numărul de concurenți în creștere pentru produsele agroalimentare de pe piața Uniunii Europene și piața CSI. ☐ Cadrul legislativ instabil; ☐ Lipsa surselor de finanțare în agricultură;

PUNCTE TARI
<p data-bbox="790 465 821 743">1.7. ECONOMIE</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Existența în localitate a agenților economici care ajută la dezvoltarea localității și la crearea de noi locuri de muncă; ☐ Existența potențialului de obținere a produselor ecologice; ☐ Preocuparea pentru introducerea tehnologiilor noi și pentru activitatea de cercetare-dezvoltare; ☐ Diversitatea domeniilor de activitate a agenților economici;

PUNCTE SLABE	☐ Neachiziarea taxelor și impozitelor locale de către uniti agenți economici; ☐ Lipsa canalelor de colectare a produselor agricole; ☐ Informarea insuficientă cu privire la normele europene. ☐ Resurse financiare la nivel local insuficiente pentru susținerea /promovarea unor investiții; ☐ Folosirea unor tehnologii vechi cu productivitate și eficiență economică scăzută; ☐ Lipsa culturi antreprenoriale. ☐ Receptivitate și flexibilitate scăzută a populației locale la cerințele noi ale pieței care determină în timp decalaje economice mari. ☐ Promovarea insuficientă a produselor autohtone; ☐ Existența economiei tenebre;
OPORTUNITĂȚI	☐ Interes sporit al investitorilor străini; ☐ Locuri deosebite cu potențial turistic; ☐ Legislație favorabilă dezvoltării micului bussiness; ☐ Facilitățile existente oferite la nivel local și național pentru investitori; ☐ Cadru legislativ favorabil investitorilor străini; ☐ Existența legislației de stimulare a tinerilor antreprenori; ☐ Existența acordurilor de colaborare interregională; ☐ Posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural; ☐ Programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM. ☐ Existența Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii pe lângă Ministerul Economiei și Comerțului
AMENINȚĂRI	☐ Migrația forței de muncă; ☐ Legislația în continuă schimbare; ☐ Oferte de creditare greu accesibile; ☐ Interes scăzut al investitorilor; ☐ Lipsa capacității de susținere a activităților economice, migrația tinerilor cu potențial în zonele urbane

<p>PUNCTE TARI</p>	<p>1.8. TURISM</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Cadru natural deosebit; ☐ Păstrarea și conservarea obiceiurilor tradiționale; ☐ Potențial de dezvoltare a agroturismului și a altor forme de turism ne tradițional; ☐ Existența meșterilor populari recunoscuți la nivel național;
<p>PUNCTE SLABE</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Fonduri limitate la nivel local pentru dezvoltarea turismului; ☐ Lipsa hotelurilor și a pensiunilor în comună; ☐ Inexistența unor forme de promovare a comunei pentru creșterea numărului de turiști pe teritoriul acesteia.
<p>OPORTUNITĂȚI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Insuficiența dotare a zonei de odihnă din localitate.; ☐ Existența unor strategii și proiecte la nivel național; ☐ Existența acordurilor de parteneriat; ☐ Instrumente de parteneriat prin programul trilateral România – Moldova – Ucraina 2013 – 2020. ☐ Dezvoltarea agroturismului și turismului de week-end; ☐ Dezvoltarea de noi acorduri;
<p>AMENINȚĂRI</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Ne promovarea suficientă a zonei pentru atragerea turiștilor; ☐ Nevalorificarea industriei; ☐ Insuficiența resurselor financiare alocate dezvoltării infrastructurii turistice;